

[Faint, illegible text on a blank page]

1
1.
2.
16
1.
16
1.
16
1.
2-0
16
1.
16
1.
16
1.

1723

DISPUTATIO POLITICA
DE
MAIESTATE,

M. 14. 5

Quam

D. T. O. M. A. 1622 1

PRÆSIDE

DN. ANDREA DINNERO, J. U. D.
Cod. Prof. in Academiâ Altorfinâ,
& Consil. Norimberg. &c.

Publicè pro virili defendendam proponit

Ad diem Novemb. 15/2

DANIEL Zmlin Hailbronnenfis,
Auctor & Respondens.

ALTORPHI Noricorum,
& Typographiâ Balthasaris Scherffij,
Academie Typographi.

Anno MDCXXII.

68

MAGNIFICIS NOBILISS. AMPLISS.
AC PRUDENTISSIMIS
DOMINIS,

Dn. LEONHARDO Grundtherm/
Præpotentis Reipublicæ Noricæ
Duumviro spectatissimo,

Dn. ANDREÆ Im Hof/ ejusdem
Reipublicæ Septemviro laudatissimo.

Dn. GEORGIO CHRISTOPHORO
VOLCAMERO, ejusdem Reipubl.
Senatori, ac Scholarchæ
dignissimo.

Dominis Mœcenatibus ac Patronis cultu
perpetuo prosequendis:

*Hoc exercitium Politicum, in grati animi τιμήσιν
& debite observantia signum.*

Dicat & Offerat:

Daniel Imlin/ Auctor & Respondens.

DISPUTATIO POLITICA

De
MAJESTATE.

Prooemium.

RAUCA quædam de Majestate Politicâ pro ingenij ratione differere animus est: ubi à limine quidem multa de necessitate, utilitate, jucunditate ac difficultate hujus materiæ dicere possem: Verum cum hoc & ab aliis sparsim ac copiosè hinc inde præstitum sit, & utilitas hujus materiæ sese ipsa omnibus ultrò ostendat, (prout de restitutionibus in integrum loquitur JCrus in l. 1. ff. de Restit. in int.) vereor, ne si quædam, quæ in commendationem hujus rei dici possunt, proferam, idem mihi contingat, quod Sophistæ apud Plutarch. in Apophthegm. cui, cum scripti alicujus adornaret recitationem, & Antalcidæ de argumento ejus interroganti responderet, *Herculis encomium esse*, scitè ac prudenter Antalcidas dixit, quis unquam illum vituperavit? Quod nempe supervacaneum judicaret, in eâ re commendanda desudare, in cuius commendatione occupati essent omnes. Misâ igitur debitâ hujus materiæ exornatione materiam ipsam statim penitus paulò intuebor, additâ tamen hâc petitione, ut si quid minus politum, vel tale quod præjudicium alicui creare posset, à me scriptum fuerit, id L. B. pro non scripto habere, & quod ipsi grave non erit, minori lapso in integrum restitutionis beneficium impertiri velit, quia ut errare humanitatis, ita in errore perseverare iniquitatis esse duco.

T H E S I S I.

Pincipiò igitur vocabuli Majestatis significaciones distinguere, ac in ambiguitates ejus, (ne deceptus fallã pro veris admittam, meq; ipsum summã ignorantia rerum exponam,) inquirere operæ pretium erit. Reperio autem illud triplici in significato à Dd. usurpari. Primò namq; sunt, qui Majestatem collocant in gravitate personæ, quæ visu ac auditu venerabilis est, *Tacit. 2. Annal. Herman. Kirchn. de Republ. disp. 2. th. 2. Althuf. 1. pol. 19. Lips. 2. pol. cap. 16. Math. Bort. apud Arum. disc. Academ. vol. 1. disc. 30. cap. 1.* quã motum Italum quendam, qui invictissimum Imperatorem Carolum V. Romæ Patheium, ædificium splendidum, contemplandi causã ingressum, in summitate ejus per fenestram deturbare destinãrat à scelerato proposito destitisse, *Phil. Cam. oper. subcistr. cent. 1. cap. 30. in prin.* quã item & alios deterritos & à nefario occidendorum Principum proposito revocatos legimus *Camerar. d. l. Mich. Piccart. observ. decad. 6. cap. 7.*

Secundò reperiuntur, qui vocabulum Majestatis, ut vocabulum honoris à potestate separatum accipiunt: adeòq; Majestatem in solã dignitatis externæ præ eminentiã ponunt, quod faciunt *Petr. Gregor. Tholozan. de Republ. lib. 3. cap. 3. Sueton. in Tiber. cap. 30. ubi potestatem ac Majestatem separat in illis verbis. Quinetiam speciem quandã libertatis induxit, reservatis Senatui ac Magistratibus pristina Majestate ac potestate. Cic. pro Balb. & de Orat. lib. 2. aliisq; locis ubi Majestatem per amplitudinem populi definit. Arnif. de Jur. Majestat. lib. 1. cap. 1. per tot.* Quo respectu Reges Lacædemoniorum, Duces Venetorum aliiq; dignitate regia gaudentes, nullam verò regiam potestatem exercentes, Majestatem habere dici possunt.

Tertiò deniq; sunt, qui vocabulo Majestatis, prout in summa potestate consistit, utuntur, quo sensu accipitur Majestas ab Interpretibus, in *l. 3. ff. de Jurisdic. l. ult. C. de L. L. & Const. Princ. l. Imperatorem 91. ff. de hered. instit. l. ex imperfecto 23. ff. de legat. 3. & aliis locis,* & à Politicis communiter, *vid. Besol. lib. 1. polit. cap. 2. in prin. Henning. Arnif. de Jur. Majest. lib. 1. cap. 1. Herman. Kirchn. in disputat. de Republ. disputat. 2. th. 2. Joachim. Srephan. de Jurisdic. lib. 1. cap. 7. num. 8. Math. Bort. apud Arum. vol. 1. discurs. Acad. discurs. 30. de Naturã Jur. Majestat.*

Majestas. cap. 2. numer. 1. Appellaturq; hoc summum Imperium, ἡ δὲ κωλύου πάλαισμα, Majestas, non aliunde, si originem vocabuli inquirere (prout inquisitio ejus maximæ curæ nobis esse debet, exemplo Philosophorum ac Jctorum in l. ita vulneratus ff. ad L. Aquil. l. Senatus 35. ff. de donat. mort. caus. l. 7. in prin. ff. de reb. cred. Henric. Bocer. de Bell. & duell. cap. 1. n. 1. Rutger. Ruland. de commissar. & commisson. lib. 4. cap. 2.) velimus, quam à Magnitudine, Besold lib. 1. pol. cap. 2. n. 1. Henning. Arnif. d. l. Mar. in. Rymmel. diff. ad Ar. Bull. part. 3. dissert. 2. th. 2. non quidem notatione aliqua Grammatica, vocabula, sed Logica, res ipsas potissimum considerant, Harprecht. in §. publica judicia. Inst. de de publ. iud. In qua posteriori significatione & ego hoc loco vocabulum Majestatis prioribus missis considerabo.

II.

Distinctionem vocabuli sequitur definitio quæ potissima rei pars est, l. 1. ff. de Orig. Jur. Herman. Kir. in. de Republ. disp. 1. thes. 3. Definitio itaq; Majestatem, & constituendam, & constitutam Reipublicæ regendam potestatem, vid. Mejs. Borr. de Natur. Jur. Majestat. apud Dominic. Arum. d. l. Quæ definitam rectè puto dividi in Realem ipsiusq; imperij, ac Personalem imperantis scilicet Majestatem, à priori tanquam fundamentam à fundamento distinctam, Herman. Kirchm. de Republ. disp. 2. th. 3. Philipp. Henon. disp. polit. 3. thes. 37. Besold. lib. 1. polit. ult. cap. Math. Borr. dict. disc. apud Arum. d. thes. Cujus divisionis licet non desint reprehensores, Majestatem unam tantum asserentes, nisi hoc fundamento: Quod populus Romanus lege Regia tempore Augusti lata, (ut volunt contra Job. Norderman. de Jur. Principat. th. 45. promulgationem legis ad Syllam Interregem referentem. Clar. Dn. Besold. in æcon. tit. 3. & 4. lib. 1. ff. q. 2. Domin. Arum. exercitat. ad Inst. 1. th. 18. per tot. arg. l. 14. in fin. ff. de Manumiss. in illis verb. ex lege Augusti.) omne jus suum in Principem contulerit, §. sed & quod Principi placuit. Inst. de l. N. G. & C. l. 1. ff. de Const. Princ. adeoq; nec Majestatem salvam habere dici possit. Verum sufficientissimè illi & legibus & rationibus legum confutantur, quippe cum leges Majestatem populo perpetuo non solum post legem Regiæ deferant, l. 7. §. 7. Ibi majestatem nostrâ. ff. de capt. & postlim. reverf. (unde & illæ formulæ hodiè. in vnser vnd des. H. Reichesstatt)

Item, vnde vnde dem S. Reich. vid. Borr. d. l.) sed etiam in eum crime
 laesa Majestatis committi expressè asserant, l. 1. l. 3. ff. ad L. Iul. Ma-
 jest. §. 3. Inst. de publ. Iud. Bocer. de crim. Les. Majest. cap. 1. n. 27. & class.
 4. disput. 11. per tot. Hun. in Resolut. Trent. vol. 2. disp. 22. thes. 2. Nec
 movet fundamentum propositum ex l. 1. ff. de const. Princ. & §. sed &
 quod Principi placuit Inst. de tur. Nat. Gen. & Civil. Non enim quod
 ibi dicitur ita accipiendum est, quod populus Principi privativè om-
 nne jus suum, nil juris apud eum remanente, concesserit, sed cu-
 mulativè quòd potius cum Principe jus suum communicaverit, pro
 ut concurrentia Senatus, quæ longo post latam L. Regiam tempore
 duravit, l. 9. ff. de leg. l. un. C. de S. C. l. 16. ff. de sponsal. l. 15. ff. de rit. nupt.
 Arum. exercit. ad Inst. 1. thes. 15. Petr. Syr. disc. de pac. Relig. apud Dono.
 Arum. vol. 2. d. ff. Academ. diff. 10. th. 14. in fin. sufficienter probat; De
 quâ re vide Casp. Leopold. de concurr. Jurisdic. quest. 1. à prin. Duar. c. 1.
 ff. de constit. Prin. Hun. d. l. Heinric. Bocer. de crim. Les. Majest. cap. 1.
 Dissentit Hotoman ad L. 1. ff. de const. Princ. Oswald. Hillig. in Donell.
 Enucleat. tit. 1. cap. 15. sub. Lit. G. per vocabulum transferre, quod
 idem est ac alicui quid tribuere & alteri adimere. arg. §. un. Inst. de
 edempt. legator. tot. tit. ff. de adimend. & transfer. leg.

III.

Antequam verò ad fundamentatum descendam, ordo requirit,
 ut prius de fundamento, utpote natura priore, ipso superstructo,
 puta de *Majestate Reali* agam, maximè quia Realis Majestas circa cõ-
 stituendam, Personalis vero circa constitutam Rempubicam cõ-
 servandam ac beneadministrandam versatur, prius autem semper
 de constituyente, quàm de constituto cogitare oportet. Definiri
 itaq; potest *Majestas realis* cum Math. Bort. apud Arum. d. l. Quod
 sit *compages potestatis Rempublicæ sui fundandi & conservandi* ergo. Mi-
 hi quod etiam ipsi Bort. d. l. perfectè definiri nequit, sufficiat ita de-
 scripsisse: Quod sit *potestas Rempubl. competens sui fundandi & conserva-
 vandi ergo, ei coæva, etiam sub tempore interregnorum permanens.* Quæ
 definitio congruit cum illis, quas habent, Besold. d. l. 1. pol. cap. 2. Her-
 man. Kirch. de Republ. disp. 2. th. 3. Lit. a. & sup. cit.

IV.

Dixi versari eam circa fundandam & conservandam Rempu-
 blicam. Nam in iis quæ ad fundationem & Rempublicæ conserva-
 tionem

tionem pertinent, limitat *Majestatem personalem*, ita ut quoad ea-
gereda vel pro lubitu mutanda vim suam exercere nequeat. Sic limi-
tatur circa concessionem regnorum personalis Majestas, sive ea per
electionem, sive successionem ex lege aliqua, vel jure hereditario de-
ferantur, ita ut Principes pactis hac in re subditis præjudicium nullū
creare, nec iis per ea jus quæsitum auferre possint, id quod exemplo
Hungarorum evadit manifestum, qui contra Ferdinandum Austriæ
Ducem ex pacto inter Maximilianum Austriæ Ducem, & Ladisla-
um Ungariæ Regem iniro, successionem in regnum electivum præ-
tendentem adeo obstinatè jus suum defenderunt, ut potius jugo
Turcici Imperatoris Soleimanni colla sua submittere, quam pactio-
nes istas in summum sui & suorum præjudicium initas ratas habere
maluerint. *Iohan. Sleid. lib. 6. commentar. de statu Religion.* Quan-
quā diffiteri nō possim, ejusmodi pactioe nonnunquā ratas habe-
ri, vel gratia & amore Prædecessorum quæ benè de Republica meriti
sunt, vel usū & utilitate Reipublicæ hoc exigente, nè Principe mor-
tuo regnum quorumvis libidini pateat, singulorumve præde ex-
ponatur, *Math. Bort. sæpè allegat. loco. ubi exemplis hoc confirmat.*
Eodem plane modo limitatur Majestas personalis à Majestate rea-
li, circa alienationem territorij. ita ut etiamsi expressè prohibita
non sit, vitamen hujus prohibita cenferi debeat. *arg. l. 7. §. 3. ff. pro
ompr. Petr. Heig. part. 2. quest. Jur. civil. & Saxon. quest. 19. num. 1. 2. &
seqq. Math. Bort. apud Arum. disc. Academ. 30. vol. 7. cap. 2. th. 16. Chri-
stoph. Besöld. 2. pol. cap. 2. & in tractat. de Appellat. cap. 2. n. 16. Horom.
Illustr. quest. & alij.* Ipsa siquidem Respublica est rerum suarum
Domina, nec Principatus est in marsupio Principis. *Bald. in cap. di-
lecti. extr. de Jurejurand.* qui non dominum, sed administrationem
tantum principatus habet, & deterioris etiam quovis Usufructuario
conditionis est, cum ad eum modum quo usufructuarius fructibus
uti, ac fructus indistinctè in quemvis transferre prohibeatur, sicut
revocationes donationum à prædecessoribus collatarum in Gallia
à Curia Parisiensi, teste *Besöld. in tract. de erar. publi. c. p. 2. pag. 29.* factæ
sufficienter demonstrant. *Lan. Brut. Cels. in libell. cui tit. Vindicta con-
tra Tyrannos. quest. 3. pag. 118. & seqq.* Hoc sub prætextu Angli aliena-
tionem sceptri in manus Pontificis factam irritam habuere. Quem
admodum & Galli cum Franciscus Galliæ Rex, prælio Ticinensi
captus

eaptus pacificatione inita cum Carolo V. alienationem Burgundiarum; quorūdam Principatuum promississet, promissionem quod in præjudicium illorum facta esset, nec in Regis potestate consisteret in invalidam pronunciavere, ut refert Sleidan. quamvis & pactioem istam servari non debuisse, quod Regi metu extorta esset, quidam contenderint. *Herman. Latb. de cens. lib. 1. cap. ult.* Eodem deniq; modo & Imperatori Ottomannico Soleimano persuasum erat, alienationem territorij à Principe factam irritam esse, ut propterea Romam tanquam in præjudicium successorum alienatam ad Ottomannicum Imperium semper spectare contenderit. Nec facit huc *l. deprecatio ff. ad L. Rhodiam de jactu.* Ubi *Princeps Dominus mundi* dicitur, & ob id quoq; effectus dominij, puta alienationem, *l. in re mandata C. mandat.* exercere posse videtur. Nam illud dictum non verum dominium sed tantum imperium ac protectionem respicere, non solum ex dicendis, verum præcipue ex illo *Cic. 2. off. liquet*, ubi dicit, videndum hoc maxime esse ei qui Rempublicam administrat, ut suum quisq; teneat, neq; de bonis privatorum, vel multò minus Reipublicæ dimittitio ulla fiat, vide *Christoph. Besold. lib. 1. polit. cap. ult. pag. 433.* Quod tamen restringi potest, si necessitas aliud suadet, veluti si instituatur alienatio vel permutatio territoriorum ad tollendas discordias inter vicinos Principes occasione territoriorum ebullientes, hoc enim casu, sicut Medico *Heitū* est, unam partem corporis tollere, ut reliquum corpus ab infectione custodiatur, & Magistratui domum peste infectam comburere, ut tota civitas ab interitu quasi vindicaretur, *l. 7. §. 4. ff. quod vi aut clam. l. 3. §. 7. ff. de incend. ruin. naufrag.* ita Principi licere puto, partem Reipublicæ distrahere, ut reliquam tutò possidere liceat, ne illud quod pro conservanda Republica introductum est, in perniciem ejus convertatur, *Clariss. Dn Christoph. Besold. allegat. loc. Herman. Latb. de cens. lib. 1. cap. ult. Petr. Heig. part. 1. quest. Jur. civil. & Saxon. quest. 19. n. 20. & seqq.* Ubi tamen quod probe norandum, subjicit non sufficere ad alienationem ut subsit necessitas aliæ causæ justæ, verum hoc insuper requiri ut de ea quoq; cognoscatur, veluti in alienatione prædiorum minorum fieri consuevit, *tot. tit. C. de præd. minor. absq; decreto non alienand.* quorum jure regulariter Republica quoq; gaudet, *Heig. d. l. Everhard. in top. legal. à pupill. Rempubl. l.*

Republica

Respublica C. ex quib. caus. major. l. Rempubicam 3. C. de Iur. Reipubl. 9. ff. de appellat. Christoph. Besold. 1. pol. cap. ult. fol. 497. propter eandem rationem minorum & Reipublicæ, cum ex utraq; parte per personas alienas gubernentur.

V.

Porrò Majestas hæc realis innititur legibus fundamentalibus, easq; comprehendit, quibus sublatis ipsam quoq; Rempubicam omninò vel interire, vel ad minimum mutari necesse est. *Christ. Besol. alleg. loc. Math. Borr. apud Arum. vol. 1. disc. 30. de Naturâ. Iur. Majest. cap. 2. th. 2.* Hujusmodi leges fundamentales in Imperio nostro Romano Germanico, sunt Cõstitutio Pacis Religiosæ, quæ unicum illud adamantinum vinculum, quo Imperij nostri reliquiæ & ferro lutei pedes conservantur à dissolutione & ruinâ: *Petr. Syring. de Pac. Relig. apud Dom. Arum. vol. 2. disc. Academ. 10. th. 2. Lit. a.* Aurea item Bulla partim Norimbergæ, partim Metis promulgata, *Dom. Arum. ad Aur. Bull. disc. 1. th. ult. contra Pene. lib. 5. Chron. qui eam totam Metis promulgatam arbitratur, argumento Aureæ Bullæ Sigismundi Imperatoris in verbis, In dem Gesch seiner Keyserlichen Gûlden Bull zu Reg gemacht.* & alia multa quæ in Recessibus Imperij habentur: In Gallia Lex Salica, in Polonia statuta regni, quæ non solum scriptis sed etiam moribus continentur. *Herman. Kirchn. de Republ. disp. 6. th. 3. Lit. a.* Quæ leges fundamentales, Utrum à Majestate personali tolli possint, quæstionis est? Licet autem hæc quæstio, ut cum *Christ. Besold. de Jurisdic. Imp. Romanogerman. quæst. 12.* loquar, sub piis Imperatoribus, qualem nunc Dei gratiâ & clementiâ habemus, Ferdinandum II. Imp. invictissimum, inutilis, sub impiis vero admodû periculosa sit, nilominus tamen, non decidendi sed disserendi causâ animo puriore ab affectibus ac sedatiore judicium meum exponam, negantium sententiam veriolem sequentibus rationibus suffultam ostensur⁹. Primo enim, licet legibus Princeps solutus sit, *l. princeps ff. de leg. 1. 3. C. de testam. l. 3. digna vox C. de leg. 1. penult. ff. de donat. int. vir. & ux. l. si quis argentum. C. de donat. l. ex imperfecto 23. ff. de legat. 3. l. 1. 4. §. 1. ff. de manumiss. §. ult. Inst. quib. mod. testam. infirm. Paul. 4. sentent. 5. §. 3. cum nemo sibi ipsi imperare queat, l. penult. ff. de recept. qui arb. recep. ut sentent. dic. l. 22. in prin. ff. de legat. 3. Henning. Armis. de Iur. Majest. 1. cap. 7. n. 3.* & in oratione semper intelligatur excepta

B

persona

persona loquentis, l. 18. C. de solution. Iacob. Menoch. 3. praesumpt. 44. legibus tamen fundamentalibus tenetur, idq; tanquam ex contractu cum subditis inito, §. Und damit solcher Friedt. vers. So sollen die Kaysertliche Majestät wie auch Churfürsten vnd Stände ic. Recess. Imp. de Anno 1555. quem observare tenetur. Bl. & Dd. communiter in l. princeps. ff. de leg. Wesenbec. in w. ff. de constit. Princ. Richard. Dieter. de summ. Imp. potestat. th. 45. Gothfred. Ant. disp. apolog. advers. Herm. Vult. I. Crum Marpurgens. de Imp. potest. leg. solut. per 101. Heinric. Bruning. de Variis Unvers. spec. th. 4. Secundò, Ejus est abrogare, qui potest & promulgare, l. nil tam naturale. ff. de divers. R. I. quia argumentum à causis destruentibus ad causas constituentes valet. Quir. Curbach. lib. brocard. cap. 15. brocard. 18. Atqui leges fundamentales non ab ipso solo Principe, sed omnibus simul adhibitis Statibus constituuntur; prout in Constitutione Aureæ Bullæ exprimitur, in proximo in verbis: In gemeiner Versammlung vnd gegenwart Aller / & in Constitutione Pacis Religiose de Anno 1555. §. Wiewol nun auff voriger Reichstagen ibi. haben wir vns mit den Churfürsten vnd sie sich hinwiderumb mit vns verglichen. Petr. Heig. part. 1. question. sur. civil. & Saxon. quest. 7. n. 10. in §. fin. Recess. Imp. Anno. 1548. & 1542. E. nec à solo Principe poterūt annullari. Tertio, Si Princeps Majestaté realé comiter observare tenetur, nisi homicida propriæ Majestatis, quæ reali Majestati innititur esse velit, sequitur, quod nec Leges fundamentales, quibus Majestas realis comprehenditur, tollere possit. Atqui prius est verum: Ergò etiam posterius. Quarto huc facit, quod Principes principatum aliquem ambientes certis capitulationibus solent adstringi; eorumq; potestas maximè circa abrogationem legum fundamentalium limitari solet, ut videre est ex capitulatione Caroli V. apud Sleid. lib. 1. comment. de stat. Religion. & apud Goldast. in Starut. & Rescript. Imperial. fol. 4. & in Constit. Imperial. tom. 2. fol. 747. quas capitulationes, nonnunquam bey Fürstlichen Ehren / verbis juramento æquipollentibus, ac vim Juramentorum non à formâ, Baccov. in animadvers. Trevis. vol. 1. disp. 21. th. 1. sed generali Germaniæ consuetudine, Myns. cent. 2. observ. 17. Wesemb. in w. ff. de jurejurand. Hering. de fidejussor. cap. 27. part. 1. num. 208. Hun. resolut. Trevis. disp. 21. th. 1. Hüllig. lib. 21. Donell. enucleat. cap. 13. quoad obser-
vantiam

vantiam contractus *Gail. 2. observ. 49. Petr. Siring. apud Arum. vol. 2. disc. Acad. 10. th. 17. Lit. a.* habentibus: ne contra venire possint, confirmare coguntur, ut hoc casu iis non minus quàm aliis fidei fallere grave sit, *l. 1. ff. de pact.* imò gravius tantò, quantò major exuberantia bonæ fidei in Principe requiritur, cujus vox debet esse oraculi loco, nec ullo modo vacillare, etiamsi apud omnes fides exulare jubeatur, quo pertinet illud Philippi Hassiæ Landgravij dicere soliti. *Wey drey dingen soll man einen guten Fürsten erkennen/ erstlich bey reiner Strassen/ zum andern bey guter Wüth/ dann zum dritten bey haltung seiner Zusage.* Et hanc sententiam sequitur *Aurum. ad Aur. Bull. discurs. 1. thes. 2. Marv. Rymmel. part. 1. diff. ad Aur. Bull. diff. 1. th. 9. Gerlac. Buxtorff. ad Aur. Bull. cum aliis alleg.* Nec infringunt sententiam nostram contrariæ opinionis fundamenta, quæ eopotissimum diriguntur, quòd Princeps successorem suum obligare non possit, quodq; par in parem imperium non habeat, *l. 13. ff. ad. S. C. Trebellian. l. 14. ff. de Jurisdic. l. 3. S. ult. ff. de recept. qui arb. recep. ut sent. dic.* etiamsi obligatio prædecessoris ex contractu descenderet. *Bl. in l. 1. ff. de Consti. Princ.* Sciendum enim est, regulam illam officium suum perdere, in iis, quæ ratione dignitatis & officij contracta sunt. Illa enim ad successores transeunt. *Quir. Cubach. lib. 1. Jurispr. Rom. publ. lib. 1. cap. 4. Math. de Afflic. in cap. un. qui success. teneantur Christoph. Besold. de Success. Reg. lib. 1. dissert. 1. n. 6. Henric. Bruning. de Var. Univers. spec. th. 3. Lit. b. circa fin. Arum. ad Aur. Bull. disc. 4. thes. 24. fol. 258. ubi plures in hanc sententiam Frid. Pruckman. Tib. Decian. & alios citat.* Unde cum legum fundamentalium quoq; contractus ratione dignitatis & officij cum Imperatore celebrentur, quia in iis Imperium per Imperatorem & Principatus per Principem pacificè intelligitur, *Christoph. Besold. de Jurisdic. Imp. Romanogerm. quest. 12.* sequitur, quemadmodum Imperatore mortuo dignitas ejus tamen, nilominus non intermoritur, sed perpetua remanet: ita etiam obligationem respectu dignitatis contractam ratam ac salvam manere. *Christ. Besold. alleg. l. c.*

VI.

Ex dictis certum est, leges fundamentales, vi Majestatis personalis à Principe solo, à quo non fluxerunt, tolli non posse: Succedit nunc ut quæramus. Utrum leges fundamentales ab iis à quibus constitutæ

constituta sunt, Regni scilicet ejusq; Proceribus indistinctè abro-
 gari possint? Quod primò quidem intuitu affirmandum videtur: :
 Cum is qui legem tulit, & abrogare eam possit, nec quispiam possit
 sibi legem ponere à quâ eidem recedere non liceat *arg. l. nil tam na-
 tur. ale ff. de Reg. Jur. Quir. Cubach. brocard. 18. cap. 15. l. 1. ult. C. de leg.
 & Const. Prin. Donell. 1. commentar. Jur. civ. cap. 12. & ibid. Ofswald. Hll-
 lig. in enucl. Petr. Syring. de Pac. Relig. th. 49. l. c. apud. Arum. vol. 2. disc.
 Academ. disc. 10.* Veruntamen magis est, ut his non attentis negati-
 vam tuear, nec nisi urgente necessitate publica, vel alia utilitate &
 causa æquipollenti abrogationem Proceribus concedam, cum *Petr.
 Heig. part. 1. quest. Jur. civil. ac Saxon. quest. 5. num. 1. & 2. Math. Bort.
 apud Arum. d. disc. 30. cap. 1. th. 19. Quirin. Cubach. Jurisp. Rom. publ.
 cap. 4. Lib. 1. idq; propterea: Quia nec Statibus licet committere
 in salutem Imperij. Sleid. Lib. 1. commentar. de stat. Relig. Cub. d. l. Iu-
 risp. Rom. publ. Sunt enim Status, ut loquitur Iohan. Norderman. in disp.
 de Jur. Princ. th. 37. in nucl. disp. Jur. pub. Gisse edito. adsciti in partè cu-
 rarum Reipublicæ, ut justitia rectè administretur, Respublica pro
 parte sibi commissa à piè regatur, non ut destruat; quòd destructio-
 ne legum fundamentalium fieri necesse est, ut dictum. *Petr. Heig.
 part. 1. quest. Jur. civil. & Saxon. d. quest. 5. n. 1. 2. & 3.* Ampliatur hoc,
 ut non tantum procedat sententia hæc negativa quoad pluralitatè
 votorum, quòd scilicet circa harum legum abrogationem, majora
 vota reliquis non consentientibus Statibus præjudicium nullum
 creare possint, quia jus singulis quæsitum est, & ideò etiam singu-
 lorum assensus necessarius: *Zach. Vier. de caus. exempt. Rom. Imp. cõ-
 clus. 5. cir. fin. Christoph. Besold. de Jurisdict. Imp. Roman. cap. 1. & Lib. 1.
 pol. cap. 2.* verum etiam indistinctè, quando singulorum consensus
 intervenit, quia adhuc illo casu ratio suprâ posita militat, ac conse-
 quenter abrogationem legum fundamentalium inhibet, quæ ubi
 cessaverit, contrarium admitto.*

VII.

Hactenus de Majestate Reali, sequitur nunc Personalis Majestas.
 Quæ est summa, perpetua, ac legibus soluta potestas, Principi vel ali-
 is Majestatem habentibus in sibi subjectas personas competens.
 Quam definitionem, quia totam Personalis Majestatis essentiam sub
 se complectitur, ordine per singula attributa Majestatis cõsiderabo.
 Primum

VIII.

Primum igitur Majestatis attributum est, quod dicitur *Summa potestas*. Ubi vocabulum *summa* non est relativum, respectum habens ad inferiora, quod quidem voluit *Dn. Tob. Paurm. de Jurisdic. Lib. 1. cap. 3.* ubi propterea perperam per illud vocabulum Majestatem definiri putat, sed simplex, eam tamen vim habens, ut teste *Herman. Kirchn. de Republ. disp. 2. th. 3. sub Lit. d.* sine ullo comparationis respectu id quod augustissimum, maximū, amplissimum est, absolute denotet, quemadmodum ipse *DEUS summus, optumus, maximus*, licet respectus ejus ad inferiora nullus esse possit, appellatur. Per vocabulum itaque *summa*, nil aliud quam potestas amplissima, augustissima ac maxima, à solo Deo dependens, licet ab alio tanquam causa instrumentali collata sit, denotatur. *Christ. Besold. Lib. 1. pol. cap. 2. num. 17.* Unde illa Majestatis orta elogia, quibus potestas divina, de caelo delapsa dicitur, vide *Camman. de Jur. Majest. disp. 1. th. 18.* Hinc descendit, quod *ὁ βασιλεύς ὡς θεός ἐξ ἀνθρώπων* Rex Deus quispiam humanus, *ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆς* ex Jove Reges. *Lips. 2. polit. cap. 2. pag. 63.* & Magistratus ministri *DEI*, *Psal. 82. aurb. habita C. ne sil. pro patr.* appellantur, ipsiq; Principes Majestatis suam soli *DEO* acceptam ferunt, *Novell. 82. cap. 4. l. fin. C. de Legibus & const. Princ. Thom. Mich. de Jurisdic. Imp. Rom. Germ. conclus. 2. Mart. Rymel. part. 3. dissert. ad Aur. Bull. th. 3. Joach. Cluren. syll. rer. quotidian. conclus. 4. sub. Lit. E.* seq; Dei providentia ac Dei gratiā (von *Gottes Gnaden*) constitutos scribunt. Quo titulo nemini hodie (quamvis olim secus fuerit, & antehac etiā inferiores Magistratus ac Notarios in instrumentis hunc titulum usurpasse legamus apud *Bodin. 1. de Republ. pag. 276. Tileman. allegat. à Bort. apud Dom. Avum. disc. Academ. vol. 1. disc. 14. de legat. & legation. th. 18. Lit. a. pag. 117.*) nisi summa potestate praedito uti licere apparet, exemplo Ludovici XI. Galliarum Regis, qui in titulo Ducis Arminiorum Francisci, verba Dei gratiā, tolerare noluit, perhibente de eo testimonium *Bodin. lib. 1. de Republ. ut refert Herman. Kirchn. in legat. lib. 1. cap. 3. num. 2.* Nisi id speciali quis privilegio indultum habeat, prout Principibus Germaniæ indultum putat, *Math. Stephan. de Jurisdiction. part. 2. cap. 2. allegat. à Besold. Lib. 1. polit. cap. 2. num. 12.* quamvis reperiantur, qui cōtradiciant, ipsosq; jure, eo nempe respectu, quo talem potestatem

in provinciis suis, qualem Imperator in Imperio habere dicuntur
communiter à *Dd. Arum. disput. feudal. 3. rh. 14. in not. Keckerman.
Lib. 1. pol. cap. 32. in fin. Christoph. Besold. d. l. & disc. de iurisdic. Imper.
Rom. Germ. quaest. 16. & 18. Barth. Musc. disp. de confrater. in disp. Bas-
liens. rh. 23. hoc titulo gaudere putent, ut videre est apud Bort. in dict.
disp. de legat. & legat. rh. 8. Lit. a. apud Arum. vol. 2. disc. 14.*

I X.

Circa hoc autem primum attributum sequentes quaestiones
tractandæ occurrunt. I. An, quia à me dicta est Majestas summa
potestas, ea dependere possit à Pontifice? II. An quia Præsules Ro-
mani adhuc specialibus quibusdam prætensionibus in Imperium
nostrum Romanum utuntur, Imperatores nostri Majestatem suam
illis acceptam ferre debeant? III. Utrum Majestas soli Imperatori
Romano Germanico deferenda, reliquis verò omnibus Principibus
ac Rebus publicis, ut eo inferioribus ac de Jure subditis deneganda?
IV. An Majestas de Rege Romanorum, vivo ipso Imperatore, minus
tamen vel propter senium ingravescens vel alias rationes ad admi-
nistrationem omnem idoneo, electus, ut ipsi quoad administratio-
nem subveniat, prædicari possit? V. Quid de eo qui feudum ab alio
recognoscit sentiendum, an respectu Regni non feudalis Majestatis
retinere possit, & quid de Clientibus dicendum? VI. Quid de iis
qui annuas pensiones ad redimendas incursiones & populationes
agrorum bono publico aliis præstant? VII. Deniq; Quid de iis, qui
subditis sub initium Regni juramento sese obligant, & an per hoc
Majestati suæ detrahant, statuendum?

X.

Quod attinet primam quaestionem communiter quidem affir-
mativa defenditur à Pontificiis *Dd. Dn. Marra. de iurisdic. part. 7.
cap. 18. & mult. seq. Gig. in tract. de Crim. Les. Majest. hb. 2. Rubr.
Quoruplex sit Majestas. num. 3. Rubr. qualiter & à quib. committ. crim.
Les. Majest. num. 1. Francisc. Bor. passim. in libell. suo de temp. Pontif.
Monarch. Bellarm. & aliis. qui uno ore non tantum omnes Princi-
pes vasallos Pontificis faciunt, eiq; jus deturbandi Principes de solo
Majestatis tribuunt; verum etiam præter temporalia divina eidem
subjicere non verentur. *cap. inter. cap. quanto. Extr. de translat. Episc.
cap. si Papa distinct. 40. Bald. in l. ult. C. de sent. rescind. quod quo jure
faciant,**

faciant, ex negativa sententiæ confirmatione patebit, quam & ego
cum Dd. non solum nostræ, ut *Henning. Arnif. de exempt. clericor. ca.*
4. & 5. Christoph. Besold. lib. 1. polit. c. 2. num. 14. & mult. seqq. & in
tract. de iurisdict. Imp. Romanogerman. quest. 5. Thom. Michael. de Iu-
risdict. Imp. Roman. conclus. 34. Perr. Molin. in libell. de temporal. Mo-
narch. Pontif. Ioachim. Cluten. Syllog. rev. quotidianar. th. 4. & 5. Dn. D.
Rheinsingl. de Regim. secular. & Ecclesiast. class. 2. c. 5. Lib. 1. verum
etiam Pontificiæ Religionis additis, *Perr. Ferrar. Ant. Peregrin. Carol.*
Molin. Nicolao Boer. & aliis à supracitat. DD. allegatis. defendendâ
fufcipiam, Juri divino, ex parte etiam Canonico, constitutionibus
Principum ac observantiæ communi repugnantem contrariam
ostensurus: Juri divino affirmativa repugnat; Quia eo nulla Pontifi-
ci præminentia, ut præsit Principibus conceditur, sed potius ur-
substiti requiritur, sive Vetus sive Novum Testamentum evolvamus.
In Veteri namq; Testamento DEUM, cum Magistratum politicum
constituisset, ipsius potestati & Aaronem sacerdotem subjecisse,
prout Aaron Moysen Dominum agnoscit & colit, *Exod. 22. vers. 23.*
Moysen sacerdotibus jura præscripsisse, *Exod. 10. vers. 22. cap. 22. vers.*
20. ca. 24. vers. 24. Levit. 1. vers. 1. & 20. iisdemq; delinquentibus pœ-
nas promeritas inflixisse, *Levit. 4. vers. 3. & tandem Principes sacer-*
dotibus imperasse, *1 Reg. 1. vers. 32. 1 Reg. 2. expressè legimus. In*
Novo vero testamento quid aliud quàm hoc ipsum legitur, quod
patet 1. ex *Actor. 25.* Ubi Apostolus ad Cæsarem ipse provocat, &
ab eo tanquam Magistratu Politico judicari se oportere contendit.
2. *Iob. 18.* Ubi Christus, cujus idem se vicem gerere gloriatur, regnū
suum non esse de hoc mundo dicit. 3. *Matth. 20.* Ubi discipulis do-
minari gentibus inhibuit. 4. *Iohan. 6. vers. 1.* Ubi cognoscens Chri-
stus populos venturos, ut eligerent illum Regem in montem fugisse
refertur, ad hoc scilicet, ut ostenderet *summam Regni spiritualis ac se-*
cularis discrepantiam. 5. *Rom. 13.* Ubi omnis anima juberetur esse sub-
jecta potestati temporali, & consequenter etiam Pontifex, cum ne-
mo eum ab Universitate exemerit: multo minus potestati tempera-
li præposuerit. Quod ad Jus Canonicum; Adversatur affirmativa.
1. cap. per venerabilem. Extr. qui fil. sint leg. Quod Regem Franco-
rum in temporalibus neminem superiorem agnoscere concedit,
eoq; ipso in Principes superioriorem Pontifici adimit. 2. *cap. quo-*
maris.

niam. dist. 16. cap. nos si in competenter. caus. 2. quast. 7. quibus contrari-
um asserti videntur. 3. notabili text. in cap. duo sunt. dist. 96. ibi dua
sunt persona quibus mundus regitur, sacerdotalis & Regalis. Unde
bene concluditur, eo modo, quo praesunt Reges in causa seculi, praes-
esse sacerdotes in causa Dei, magnaque; esse omnino distinctionem
Jurisdictionis temporalis & Ecclesiasticae, prout etiam distinguun-
tur in cap. 5. clericum. distinct. 50. & in cap. nisi. de renunciat. & in tantu
etiam, ut una cum altera misceri nullo modo queat, Bernhard. Lib. 2.
Consid. ad Eugen. Henning. Arnif. in tract. de exempt. clericor. c. 1. Ioa-
chimus. Cluten. Syllog. rer. quotidianar. th. 3. Lit. B. nec una ab altera
dependeat, cum determinatio una respiciens duo determinabilia
aequaliter determinet, l. quamvis C. de impub. & al. substituit. l. jam hoc
jure ff. de Vulg. & pupill. subst. & in separatis, quorum ratio separata
est, non inferatur de uno ad aliud. l. si maritus ff. de donat. int. vir. &
uxor. Everb. loco a separatis. per totum. Adversatur in super. 4. tot.
tit. extr. ne cleric. vel Monach. secular. neg. sese immisceat. Ubi oppo-
brij loco habetur clerico, peritia rerum secularium sese imbutum o-
stendere. Contrariatur deniq; affirmativa cap. cum ad verum. dist.
96. In quo expressè fateatur Nicolaus Pontifex, Pontifices in secula-
ribus negotiis legibus ac Cōstitutionibus Principum sese submitte-
re debere. Constitutionibus Principum affirmantium sententia
repugnat. Primò, quoad expressos text. in l. repetita q. ibi absurdū
enim Clericis est & c. l. 17. placet in prin. C. de Epsf. & Cler. qua ll. con-
sentiunt cum tot. tit. extr. ne cleric. vel Monach. reb. secul. se immisc.
Kurz. in Synops. matrimonial. ca. 3. theorem. 3. Lit. a. sub fin. 2. Repu-
gnat tot. tit. C. de stat. & imagin. tot. tit. C. de her. & Manich. r. 1. C. de
summ. Trin. tot. tit. C. de Sacrosanct. Eccles. tot. tit. ff. & C. de feruis. &
dil. r. 1. C. de Apost. & aliis. ex quibus constat, rerum quoq; spiritualiū
curam ad Magistratum politicum pertinere, ejusq; potestatem cer-
to modo ad eas se quoq; extendere. Restat, ut quomodo observan-
tia reclamet demonstremus. Eam itaq; si penitius introspeciamus,
si falsa affirmativa opinio alicunde perspici potest, ex hac utiq; po-
test, ut quæ testetur, non solum Principes, si ad antiquiora tempora
recurramus, jura & cōstituendorum & derubandorum Pontifi-
cum habuisse, (in tantum ut etiam Pontificum deponendorum fac-
cultatem sibi conjuges illorum sumserint, velut exemplo Theodoræ
Justinia-

Justiniani Imperatoris conjugis, quæ Sylverium Campanum, adjuvante Antoninâ Belisarij Ducis uxore, in Pontum relegavit, teste Wolfio tom. 1. *Lection. memorab. centenar. 6. pag. mibi 762.* manifestus est) & in deliquentes pro gravitate delicti animadvertisse: verum etiam ipsas quoq; Ecclesiasticas personas in persecutionibus sub Imperatoribus factis, ad exemplum Christi Salvatoris minimè jurisdictioni seculari contradixisse, quos incompetenti judici sese submisisse, & ob id ex doctrinâ illorum in *cap. significasti. & cap. cum diligenti. extr. de for. compet.* mortaliter peccasse nec ipsi dixerint.

XI.

Ex refutatione primæ opinionis quia satis constare potest, Pontificis nullam potestatem vel Jurisdictionem esse in Principes in genere: sequitur in ordine quæstio secunda de specie concepta, quæ quæritur: Utrum Imperium nostrum, quod rectè adhuc quidem, hodiernis temporibus avulsâ ab eodem urbe Româ, Romanum, *Arum. vol. 7. disc. Acad. disc. 2. per tot. Martin. Rymel. dissert. ad Aur. Bull. part. 1. dissert. 7. Theodor. Nheimingl. de Regim. Secul. & Ecclesiast. class. 2. cap. 2.* honorificentius autem Germanum appellatur, cum Beroald. quem citat & sequitur *Herman. Kirchn. de Republ. disp. 2. avthar. 2.* Præfulem illum Romanum superiorem recognoscat, vel ab eo Majestatem suam habeat: In quâ quæstione contra Canonistas Imperium Occidentis à Pontifice in Imperatorem translatum cum Pontificiis assertatoribus. *Zonar. tom. 3. annal. in vit. Constantini, Abb. Ursberg. Otton. Frising. alijsq; relatis à Joachim. Cluten. in syllog. rer. quotidianar. th. 4. Lit. D. vicariatum Imperium, Extravag. Johann. XXII. rit. ne vacant. sede aliquid innov. jus de folio pro placito deturbandi Imperatorem, cap. un. Clem. de Iurejurad. cap. venerabilem extr. de elect. & elect. potestat. ad Pontificem spectare, Electores Imperij jus eligendi ab ipsâ Ecclesiâ Romanâ collatum possidere, cap. venerabilem extr. de Elect. & elect. potestat. Onuphr. Panvin. in libell. de comit. Imperial. Imperatorem, ut Pontifici fidelitatem juret, cogi, cap. tibi Domino. dist. 63. Jurisdictionem Imperatori accedente deimur coronatione Papali tribui, *Olivad. cons. 9 n. 7. vers. 2. & alij quos recenset Christ. Besold. in tract. de Jurisdic. Imp. Roman. quest. 5. per tot. adeoq; Pontificem Imperatori quantum Sol Lunæ, aurum plumbo, c. solida. §. præterea nosse debuerat. Extr. de majorit. & obedient. anima corpori,**

C

corpori. *cap. duo sunt eum seq. distinct. 9b. prestare, asserentes, negati-
vativam cum Clariss. Dn. Besold. de Jurisdic. Imp. Rom. Germ. d. l. Dn.
D. Rheintingl. de Regim. secul. & Ecclesiast. Class. 2. cap. 3. & 4. Ioach.
Cluten. syllog. rer. quotidian. th. 4. Thom. Michael. de Jurisdic. Imp. Rom.
German. conclus. 6. propugnabo. Utq; maxime hoc faciam, moveor
non solum rationibus prioris opinionis omnem jurisdictionem se-
culari Pontifici adimentibus, verum etiam aliis Constitutionibus
Imperatoriam] Majestatem à solo DEO dependere confirmatibus,
Novell. 82. cap. 4. Novell. 183. cap. 1. l. fin. C. de L. L. in primis verò con-
stitutione Ludovici Bavari Imperatoris gloriosissimi Colonia
Anno 1338. promulgata, qua aliter & diversum sentientes crimi-
nis Læsa Majestatis damnantur. Nec quicquam ab hac sententia
nos dimovere debent, prætensiones illæ Canonistarum in Imperi-
um nostrum, ab initio quæstionis enumeratæ, siquidem si rectè eas
perpendamus, facilè iis satisfieri posse videbimus. Quod enim atti-
net primam, ea magni admodum momenti non est, quia Carolus
M. Imperium Occidentis non Pontificia, ut illi insaniunt, cessione,
sed partim Iure belli, partim populi Romani electione & acclama-
tione, CAROLO AUGUSTO à DEO ordinato Magno ac Pacifico
Imperatori, teste Marsil. Patavino. partim deniq; Imperatoris Con-
stantinopolitani assensu illud consecutus est, ut notat Ioachim. Clut.
syllog. rer. quotidianar. d. l. Henning. Arnif. de Iur. Majest. cap. 1. & in
disc. de translat. Imp. Roman. per tot. Arum. volum. 1. de scurs. Academic.
disc. 3. per tot. ubi hanc in rem allegat. Cuspinian. in vit. Carol. M. Egin-
hard. in vit. ejusd. & alios. Math. Bort. apud Arum. vol. 1. disc. Acad. 30.
de Naturà Iurium Majestatis cap. 2. th. 5. Neque allegati in contrari-
um historici quicquam probare videntur, quam Carolo M. à Ponti-
fice fuisse impostam coronam: unde ad Imperij ipsius trãslationem
argumentari non licet, ut mox dicam. Quod ad prætensionem se-
cundam de vicariatu Imperij, neq; illa ullam veri speciem continet,
quippe quæ nullo fundamento probari ac defendi potest, quam do-
mestico testimonio, quod pro inefficaci meritò habetur, l. un. C. ut
nem. in sua caus. cum Iure Constitutiones, quorum autores repro-
bantur rejiciantur, cap. fraternitatis. Extr. de heret. cap. licet ex quadã.
extr. de test. l. Mathematici C. de Episcopal. audient. l. nullus ff. de test. l.
etiam. l. 3. l. omnibus C. eod. Arum. ad Aur. Bull. disc. 3. th. 73. Martin.
Rymmel.*

Rymmel. part. 3. diff. ad Aur. Bull. 4. th. 12. Tertiam si consideremus, quæ deponendi ac Imperatori potestatem suam abrogandi Pontifici jus facit, eodem fundamento quo & precedens refutatur, eadem quæ qua asseritur facilitate rejicitur, nullo nisi domestico testimonio *cap. Apostolica. extr. de re judic. cap. licet ex suscepto. extr. de for. competent. cap. un. Clementin. de Iurejurand. suffulta.* Nec quarta robur ullum capit ex domestico testimonio, *cap. venerabilem extr. de Elect. & elect. potestat.* multo minus ex autoritate Onuphr. Panvin. lib. de Com. Imp. jus eligendi Electoribus à Pontifice Gregorio in Concilio tributum esse affirmantis. Non enim auctoritate, sed consilio tantum Gregorii Pontificis Electores constitutos esse concedimus, & hoc ideo, quia Gregorius ille Otronis Imperatoris, cui origo Electorum communiter adscribitur, agnatus erat: quippe ex familia Saxonica oriundus. Porro ut procedamus ad quintam. Nego juramentum illud in *cap. tibi domino*, juramentum fidelitatis vel quod magis est, homagium esse, prout hoc interpretari videtur Pontifex in *element. de Iurejurand.* quia aliud juramentum protectionis, aliud subjectionis est, ita ut quantumvis juraverit Imperator, se auxilio & ope sua non defuturum Pontifici adversus Berengarium tum temporis Pontificem bello petentem, & Italiam devastantem, ex eo tamen nulla subjectione inducatur, ne beneficium præstitum ipsi damno sit, *contra l. Paulus 8. in prin. ff. de pretor. stipul. Joachim. Cluven. syllog. rer. quotidianar. d. l. ubi & aliis rationibus argumentum ex cap. tibi Domino. Johanni Papæ. dist. 96. desumptum, evertit, Cunrad. Rittershus. Lib. 1. partis Feudal. cap. 10. quest. 11. Cujac. Lib. 2. feudor. cap. 7.* Denique quod ad ultimam pertensionem qua dicunt Jurisdictionem Imperatori, accedente demum Pontificia coronatione tribui ea nulla est. Non n. passi sunt se Imperatores coronari à Pontificibus, quod Jurisdictionem per accessionem ritus illius sibi conferri putarent, sed quod cuperent per benedictionem sacerdotum conferri sibi ea à Deo Ter. Opt. Max. dona, quæ exterior illa ceremonia præ se ferebat. Et hoc modo in Veteri Test. Reges, à Prophetis, qui temporalem potestatem, qua non pollebant, ipsis cõferre non poterant, inunctos legitimus: Sicut adhuc hodiè Rex Galliæ ab Episcopo Rhemensi, Rex Bohemiæ à Pragenfi, Rex Poloniæ à Gnesnensi, Rex Daniæ olim ab Hafniensi hodiè vero à Roshildensi, coronari se patiuntur. non spe

consequendæ alicujus potestatis, sed amplioris benedictionis ad Imperij gubernationem accipiendæ gratia: Sicut & ipse Pontifex ab Hostiensi Cardinali coronatur, quem tamen Pontifici aliquid vel Jurisdictionis secularis, vel Ecclesiasticæ tribuere nec ipsi dixerint. vide *Herman. Lath. de cens. Lib. 3. cap. 17. Christ. Besold. 1. pol. 2. & in tractat. de Jurisdic. Imp. Romano German. quest. 5. Alberic. de Rosat. in l. bene à Zenone C. de quadrien. prescription. Theodor. Rheinking de Regim. secular. & Ecclesiast. class. 3. cap. 8. n. 21. Bruning. de variis Univer- sitat. specieb. th. 10. L. D. Arum. disc. 1. ad Aur. Bull. th. 20. Martin. Rym- mel. part. 1. dissertat. ad Aur. Bull. 3. th. 15. per tot. & maxime circ. fin.* Præterea non tribui Imperatori Jurisdictionem coronationis Solen- nitate demum accedente, probat *constitut. Aur. Bull. cap. 2. §. Und wann von alter ic. que electo Imperatori, nulla expectata coronatio- ne Pontificia, actus Jurisdictionales Imperij exercere permittit. Id quod observavit dextrè Imperator Carolus V. cujus tamen exem- plum acerrimè urgēt Pontificij, qui ab eo tempore, quo electus fuit, ante etiã coronationem Pontificiam, titulo Imperatorio cines er- wöhsten Römischen Keyfers/ usus, plenam omnium rerum admini- strationem habuit. Dan. Otto apud Arum. vol. 2. disc. Academ. disc. 15. An electus in Imperatorem ante approbationem & confirmationem Pontificiam jura Imperij administrare possit. per tot. licet postea, ut illi ajunt, humilimè ad pedes Pontificis abjectus Bononiæ Anno 1530. coronationem, & inaugurationem petierit, & quod magis Pontifi- ci conceptis verbis se Majestatem ipsius comiter servaturum jura- verit, ut vult Bodin. quod tamen à fide valdè videtur alienum. 2. Idem confirmat constitutio Ludovici Bavarici Colonia 1538. promulgata, quæ aliter sentientes Læsæ Majestatis reos proclamat. Tertio id ipsum probatur argumento ab ipsorum Pontificiorum fundamentis deducto. Nam dum illi tradunt confirmari Imperato- rem electum à Papa, id concedant necesse est, Imperatorem prius esse priusquam confirmatur, quia id quod nullum est, confirmari ne- quit, *Dec. in l. semper qui non prohibet. num. 16. ff. de divers. R. I. cum non entis nullæ sint qualitates nec affectiones. l. si servum §. 2. ff. de action. empr. & qualitas sine subjecto esse nequeat, secundum tritum, l. ejus qui. ff. si cert. petat. Wesenb. in parat. ff. de probat. & presunt. n. 6.* Quarto deniq; sententia hæc robur capit ex argumento ab absurdo deducto,*

deducto, quod in Jure nostro fortissimum est. *Hariman. Pistor. lib. 2. quest. 29. n. 42. & quest. 13. n. 30. argumento l. 7. nam absurdum. ff. de bon. liberror.* Nam contraria admisa sententia hoc absurdum inde sequetur, Imperatores illos qui Pontificiam coronationem, ut ritum & ceremoniam non necessariam neglexerunt, ut Heinricum Augustum: Maximilianum I. & II. & ante hos Rodolphum Habsburgensem, qui Italiam nunquam vidit, nec dum inauguratus est, sciscitantiq; quare ad Nicolai Pontificis petitionem non compareret, respondit, Ex Horat.

— at me vestigia terrent,

Omnia te adversum spectantia nulla retrorsum.

deniq; etiam omnes modernos post Carolum Quintum Imperatores veros non fuisse, omniq; jurisdictione caruisse, quod ad alias innumeras absurditates & inconvenientias inde ebullientes, evitandas dicendum non est, nec dici absq; violatione S. Cæsareæ Majest. potest. Hisce non videntur obstare, quæ habet *Jacob. August. Thuan. Lib. 2. Historiar. pag. 46. & seqq.* Ubi scribit pacto conventum esse hoc modo inter Ottonem III. & Pontificem Gregorium V. ne quis diceretur Augustus, nec pro Imperatore haberetur, qui Pontificiam coronationem nondum accepisset; Nam puto illud pactum in præjudicium Imperij ac successorum contractum, & ab initio non constitit, & expressè postea Constitutionibus Imperatorum, tacitè verò ipsius Imperij observantia invalidum pronunciatum esse, ut ex prædictis colligere licet. Quapropter cum tam ex hac quam præcedenti quæstione satis evicerim, Pontificiam Jurisdictionem in Principes seculares nullam esse, idcirco sicut meritò laudandus Augustus Elector Saxonix, qui nullam unquam potestatem Pontificis in Imperium nostrum agnoscere voluit, in tantum ut etiam in publicis Imperij Comitibus, cum de Calendarij Romani receptione ageretur, suavor existeret, nè reciperetur, propter verba Pontificis literis inserta, *Mandamus, volumus, præcipimus.* Majestati Imperij repugnantia. *Herman. Kirchn. disp. 2. de Republ. auctar. 2.* ita quoq; juve vituperandum factum illud Mizislai & Uladislai I. Regum Polonix, qui regio sese titulo abdicarunt, Romamq; miserunt petendum diadema regium, quod Pontificem conferre regna falsò putarent, *Crom. lib. 5.* frustra enim à Principe impetratur, quod Jure proprio

competit, l. un. ubi D. D. C. de thesaur. & ubi prohibitio adest, culpa
considerari nequit. l. Grachus 4. C. ad L. Jul. de adult. Cravetti. cons. 4.
incipiente presupponitur. n. 21.

XII.

Succedit in ordine quaestio tertia. An, quoniam probavimus,
Imperatorem potestatem suam à nemine in terris, sed solo Deo re-
cognoscere, Imperator solus Majestatem mundi; univ[er]sale
Dominium habeat, ita ut si de Jure disputemus, omnes reliqui Prin-
cipes orbis terrarum eidem sub esse dicendi sint, nec nisi de facto se-
se exemerint? Ubi discrepantes reperiuntur D. D. opiniones. Affir-
mativam quidem defendunt, tam Pontificij, quam Juris Canonici
Interpretes. gloss. in cap. venerabilem. Extr. de elect. & elect. potest. in
verbo, Germanos gloss. in cap. Adrianus. in verb. per singulas. in cap. su-
per specula. in verb. non utuntur. extr. de privileg. & excess. privileg. Bart.
in l. hostes. ff. de captiv. & postlimin. revers. Bald. in l. de precatio penult. ff.
ad L. Rhod. de jact. Bart. in l. bene à Zenone C. de quadrien. prescript.
Thom. Mich. de Jurisdic. Imperij. Romani. conclus. 9. 10. & 11. Joachim.
Clusen. in Syllog. rer. quotidianar. th. 4. & seq. Treutl. vol. 1. disp. 1. th. 5.
Lit. A. & ibid. Hun. in resolut. Dd. communiter. in l. 1. C. de summ. Trin-
nit. Zach. Viet. de caus. exempt. Rom. Imp. conclus. 1. Henric. Bruning.
de variis Univer[s]itat. spec. th. 2. Lit. B. & alij moti argumenti o. 9. ff. ad L.
Rhod. de jact. Verùm ego ne hoc idem sentiendo alios Principes in-
justos territoriorum possessores efficere velle videar, negativam
cum Henning. Arnis. de Jur. Majestat. lib. 1. cap. 2. per tot. Besold. Lib. 1.
pol. cap. 2. & de Jurisdic. Imp. Roman. german. q. 6. & in tractat. de appel-
lation. cap. 2. Dn. D. Baccov. in Animad. Treutl. vol. 1. disp. 1. th. 5. Lit. 4.
ad verba, de facto recognoscant. Herman. Lather. de cens. cap. 1. Lib. 3.
Martin. Rymmel. part. 2. disc. ad Aur. Bull. 6. coroll. 2. Bocer. de Regal.
cap. 2. n. 101. tuebor. Primo quia certum est Romanos univ[er]sale
mundi dominium vel Imperium n[un]quam habuisse, sicut probatur
ex Novell. presat. 24. ibi: totum pene terrarum orbem. l. 4. C. de com-
merc. & aliis text. quibus populi Romani limites ab aliar[um] gentium
limitibus separantur, l. nondubio. ff. de captiv. & postlim. revers. l. ho-
stes. ff. d. 1. quo & restrictiones illae legum pertinent, quos clementiæ
nostræ regit imperium, qui sub imperio nostro sunt, §. sed hoc tempo-
re. Inst. de his qui sui vel alien. jur. sunt. §. ult. Inst. de parr. potestat. prin-
Inst.

Inst. de Nupt. ut ita hec omnes Principes de facto sese exemisse dici possit. 2. Quia etiam si hoc concederetur, Romanos omnes populos colla iugo suo subdere ferro coegisse, atamen cum non semper istam belligerendi causam habuerint, non video, cur non licuerit populis de facto subactis, facto rursus sese eximere, & in pristinam libertatem vindicare? *Baccov. in Animadvers. Treutl. d. l.* Nec refragatur *l. 9. ff. ad L. Rhod. de jact.* quam pro contrario probando allegati Dd. inducunt. Nam Respondetur vocabulum, *mundi*, ibi synechdochicè tantum accipi pro parte, scilicet; *orbe Romano, arg. l. 13. ff. de stat. hom.* quod Imperator sit Dominus orbis Romani dominio universali non particulari, item quoad protectionem, defensionem, ac Juris executionem, ut refert ex *Philipp. Melanch. part. 3. postill. pag. 570. Herman. Larb. de Cens. Lib. 3. c. 7.* Quæ vera sunt, si vocabulum, *Majestatis*, prout in potestate consistit accipiamus; non vero pro præ eminentia ac dignitate, prout aliquando sumi supra dictum est. De hac enim posteriori significatione si quæstionem nostram intelligamus, jam expeditum est: quod solus Imperator Majestatem habeat, quia omnes supereminet: *cap. 6. de rejud. Novell. 30. l. cum multa. C. de bon. que liber.* unde etiam *Aller durchleuchtigst appellatur, Dan. Ort. apud Arum. vol. 2. disc. Academ. 15. rh. 2.* omnesque Principes ei primas lubentes cedunt, & Jure quidem, cum indubitatè observantiæ respectu superioris esse debeat, qui nobilioribus ac præstantioribus imperat, *Novell. 15. prefat. in fin. VVesnb. cons. 50. n. 14. Math. de Afflict. tit. quis dic. dux. Jos. Nold. de stat. Nobil. cap. 15. n. 142.* quoque nobilius est subjectum ac potentiores subditi, eo ipso quoque Princeps illustrior reputeretur. *Erasm. Roterdam. de Inst. Princ. Petr. Syring. apud Arum. vol. 2. disc. Academ. 10. rh. 14. pag. 195. Math. de Afflict. alleg. loc.* Quemadmodum etiam hoc intuitu Legati Imperatoris omnium aliorum Principum Legatis præponuntur apud portam Ottomanicam, etiam Legatis Regis Galliarum, ut contra Bodin. in supplement. rer. Ottoman. Leonclav. exemplis demonstrat. vide *Clariss. Dn. Christ. Besold. de Jurisdict. Imp. Rom. German. quæst. 6. in fin. & 1. pol. c. 2. Arnif. Lib. 1. de Jur. Majestat. c. 2. n. 9. Herman. Kirchn. disp. 2. de Republ. auct. 2. Schönborner cap. 5. polit. ca. 6. per tot.*

Progre-

XIII.

Progredior ad quæstionem quartam. Utrum Majestas de Rege Romanorum Imperatore vivo in sublevationem onerum administrationis electo, prædicari possit? Cujus quæstionis resolutio cum dependeat ex ea, Utrum vivo Imperatore Rex Romanus eligi possit, videtur quidem necessarium esse ut hæc posterior, nostram quæstionem precedat, & sic ante decisionem hujus nostræ resolutio illius, Utrum scilicet vivo Imperatore Rex Romanorum eligi possit, fiat. Verum cum de istius quæstionis decisione affirmativa ex Auræ Bullæ constitutione *cap. 1. in princ. ibi* Wie oft vnd wann es zu künfftigen zeitten noth sem oder sich begeben würde/ zu erwöhlen einen Römischen König zum Keyser zu machen/ licet nonnulli ex eadem contrarium probare laborent *ex. cap. 1. §. Wann es auch darzu kompt/ ca. 4.* Wann vnd wie oft vorthin. & observantia Imperij constet, præterea; integri de eadem re discursus extant: Ob bey lebzeiten eines Keyseris könne ein Wahltag ange stellt/ vnd ein Römischer König erwöhlet werden/ *apud Goldast. in politischen Reichshändeln/ part. 2. fol. 136. item.* In den Ursachen/ dardurch König Ferdinandi Wahl zum Römischen König angefochten worden/ *apud eund. Arum. vol. 1. disc. Acad. 4. per tot. & disc. ad Aur. Bull. 2. th. 13. Martin. Rym. part. 1. disc. ad Aur. Bull. dissert. 2. th. 13.* idcirco ne actum agere videar, missa prolixiori hujus tractatione, nostram quæstionem aggrediar. In qua quæstione tres potissimum diversas, Dd. opiniones reperio. Prima est illorum, qui distinguunt inter Majestatem Realem & Personalem, posterioremq; Majestatem Regi Romanorum derogant, priorem attribuant. Verum cum Majestas Realis ipsius Imperij non vero Imperantis sit, & ab hac tanquam fundamentum à suo fundamentato differat, opus non puto de hac quæstione pluribus agere. Secunda eorum est, qui quæstionem hanc simpliciter affirmativè defendunt, omnimodam Majestatem eidem attribuendo, quod facit, *Regn. Sixrin. de Regal. Lib. 1. cap. 4. Tob. Paurmeist. de Jurisdic. Lib. 2. cap. 5.* qui sequentibus movetur. I. Quia competit illi titulus regius, qui vix est ut sine Majestate subsistere possit *Richard. Dieter. de summ. Imp. potestat. th. 22. & 23. 2.* Quia omnes Reges Majestatem habentes antecedunt, quod illi ipsi nisi pari Majestate gauderet, admittiri non essent. *Ant. Quett. cons. 1. Tertiò, Quia crimen Læsæ Majestatis in ipsum committit*

comittitur. *Myns. decad. 5. resp. 44. num. 14.* De quibus rationibus
mox ordine videbo. Tertia deniq; illorum est opinio, qui Majestatem
ipsi in solidum denegant, licet eum vivum quasi exemplum Maje-
statis Imperatoriae non negent, cum quibus & ego sum: cum *Dom.*
Arum. disc. ad Aur. Bull. 2. th. 6. Christ. Besold. de Jurisdic. Imp. Rom.
quæst. 13. Dan. Otto. de Jur. publ. c. 15. fol. 545. Johan. Wolff. Amico ac
Favore meo plurimum colendo, apud Arum. vol. 2. disc. Academ. disc. 30.
th. 9. Lit. A. Georg. Gumpelzaim. apud Arum. dict. vol. disc. Academ.
34. th. 135. Primo enim quia Imperatorem superiorem recognoscit,
Dan. Ott. de Jur. publ. d. l. Majestatem propriam illibatam retinere
nequit. 2. Quia omni Majestatis effectu destituitur, adeoq; nec
Majestatem habere creditur, quia causa arguit effectum: & ab effe-
ctibus rursus arguuntur causa. *Gedd. ad l. 21. n. 9. ff. de Verb. signif.*
Quir. Cubach. lib. Brocard. cap. 2. brocard. 4. Quod verò omni effe-
ctu Majestatis destituatur, probatur exinde, quia nullam Jurisdic-
tionem in subditos Imperii exercere potest, nisi quatenus hoc ei Im-
perator permiserit, ut patet ex verbis capitulationis Rudolpho II.
Regi Romanorum vivo patre Maximiliano electo, præscriptæ in
hunc modum. Wir sollen vnd wollen vns auch keiner Regierung/ noch
Administration im H. Römischen Reich weiter oder anderst unterzie-
hen/ dann so vil vns dessen von Keyserlicher Majestæt vergünnet vnd
zugelassen wirdt/ Das wir auch ihr Keyserlicher Majestæt die zeit ihres
Lebens an ihrer Hochheit vnd Würden des Keyserthumbs kein irrunq
oder eintrag thun sollen noch wollen. Cui convenit & illud quod refert
Sleid. lib. 8. commentar. de stat. Relig. nimirum Principes conventu
Swinfurti habito Anno 1532. certas Regis Romanorū eligendi cō-
ditiones præscribentes, inter alia petiisse à Carolo V. Imperatore,
ut edicto perpetuò valituro in posterum decerneret, ut Rex Roma-
nus electus non suo, sed Cæsaris nomine Imperium administraret, nec
ullam sibi potestatem ac imperium in subditos arroget, Principes
verò ac Ordines Imperij in nullâ fide nec jurejurando teneantur.
Nec obstant rationes in contrarium adductæ. Ad primam enim
respondetur, vocabulum *Regis* posse nonnunquam ut vocabulum
honoris etiam tribui omnipotestate carentibus, *Richard. Dieter. de*
sum. Imp. potest. th. 22. 23. Henning. Arnis. de Jur. Majest. lib. 1. cap. 1.
per tot. quia nulla vis est in nomine, sed in regimini qualitate ac ma-
gnitudine

magnitudine potestatis, *Bald. cons. 128. incipiente. Queritur si Rex Romanus.* Exempli nobis loco esse potest Rex Bohemæ, qui non ob id quod Imperatorem subditus dominum recognoscit, minus dignus regio titulo videtur. *Rheinhardt König disc. de Majest. 1b. 15. in fin. Mart. Rym. part. 3. differt. ad Aur. Bull. 2. 1b. 9. quemadmodum & Reges Lacædemoniorum, quibus pro lubitu abrogari poterat Imperium, & Regulus Romanorum, qui nil minus majestate habebat, Reges dicebantur. Ad secundam respondemus. 1. Id quod dictum de præcedentiâ ipsius, facile quidem concedi posse, quoad actus Imperiales, extra eos vero difficilimè, ex quo tamen non sequitur, Rex Romanorum alios Reges Majestate gaudentes in actibus Imperij præcedit: E. & Majestatem habet, quia & Rex Bohemæ, quoad actus Imperij aliis exteris Regibus præfertur. 2. Concesso eò, quod præferatur aliis quoq; Regibus extra actus Imperium Romanum concernentes, responderi potest hanc præminentiam ipsi non tribui respectu aliquo ad Majestatem habito, quæ eum carere supra demonstravimus, sed propter spem certæ successione in Imperio Romano, ob quam fortassis eo modo quo Imperator honoratur, argumento. *cap. in nomine. dist. 23. maxime cum non rarò illud quod futurum est, juris interpretatione pro jam factò habeatur. Bart. in l. pen. ff. de milit. testam. & quod ad finem aliquem destinatum est, eo loco interpretatione Juris sit, ac si finem suum adeptum esset, l. cetera 41. §. sed si paravit. ubi Dd. de re jud. leg. à Divo. 20. §. fin. & ibid. DD. de legat. 1. Wesenbec. in parat. ff. de sponsal. num. 7.* Ad tertiam, deniq; respondetur. 1. dicendo crimen Majestatis in ipsum directò quasi Majestatem habentem non committi, sed tantum quasi in vivum aliquod exemplum Majestatis Imperatoriæ. 2. Respondetur non procedere argumentum, crimen Majestatis in ipsum committitur: E. majestatem habet. Fit enim ut consequenter hoc crimen in Majestate carentes committatur, id quod Consiliariorum & Electorum in Imperio, exemplo manifestum evadit, *Aur. Bull. c. 24. l. quisquis C. ad L. Jul. Majest. Myns. respons. 44. n. 9. Henning. Arnif. de Jur. Majest. lib. 1. c. 1. in fin.**

XIV.

Sequitur tractanda quæstio Quinta. Quæ (quia evenire potest, ut Majestatem habens feudum ab alio recognoscat, vel fidei ejus se committit

committat quæritur? Quid de Vasallis ad clientibus dicendum:
Utrum Vasalli quoad bona allodialia, & Clientes quoad ea bona,
quæ protectioni alterius commisere, salvam Majestatem habere dici
possint? In quâ quæstione licet quidam distinguant cum *Arnisl. lib.*
2. de Jur. Majest. ca. 3. quoad primum membrum, inter personam
Regis & ejus regnum, & Regis personæ Majestatem denegent, re-
gno tribuant, non tamen dubito, cum *Dn. Vult. de feud. ca. 4. num. 9.*
& *10. Richard. Dieter. de sum. Imp. potest. hb. 1. 4.* Reinhardt König *dissert.*
de Jur. Majest. hb. 19. etiam ipsi Regi Majestatem suam defendere.
Cum nemo facile Imperatorem Carolum V. Flandriam, Ad rebates
& Haannoniam à Gallo, Mediolanensem & Geldriæ Ducatum ab
Imperio, à Pontifice vero Sardinia, Corsica, Arragoniæ & Neapole-
os regnum Jure feudi tenentem ob id in Hispanos Majestatem suam
non retinuisse, vel Dania Regem ob Ducatum Holsatiæ ab Imperio
profectum, propterea quoad Danos Majestatem non gaudere dixerit,
nec absurdum etiam sit, unum aliquem duas personas alteram pro-
vincialem alteram vero regalem sustinere. *Math. Steph. lib. 2. de Ju-*
risdict. part. 1. n. 21. & seq. Quod vero ad secundum membrum quæ-
stionis nostræ, puta ad Clientes, nec iis etiam bonorū alicujus pro-
tectioni commissorum respectu Majestatem derogari posse puto,
quia Jus patronatus nullam subjectionem nec Jurisdictionem parit,
Schutz und Schirm gibt kein Obrikeit! l. 7. ff. de captivo. & postum. re-
vers. Gail. lib. 2. observ. 84. Christ. Besold. lib. 2. polit. cap. de fieder. De-
cien. conf. 58. n. 122. vol. 1. Br. in l. etiam. n. 2. C. de excusat. mun. Thom.
Maul. de homag. cap. 11. n. 10. & 11. Gumpelz ain. opud Arum vol. 2. disc.
Acad. 38. pertot. quia non minuenda sed conservanda Jurisdictionis
gratiâ inductū est, sed eam tantum vim habet, ut nec alter alteri
pareat, nec imperet, sed ut alter alterius Majestatem comiter obser-
vare, sine ullâ Majestatis diminutione teneatur, *Bodin. de Republ. lib.*
1. pag. mibi. 103. Unde etiam hoc jus *Advocaria & patronatus* appella-
tur, similitudine ductâ à Patrono & Advocato causæ. Nam quem-
admodum Advocatus clienti suo exacto salario litis operam præ-
stare *l. in honorarius ff. de extraord. cognit. l. un. C. de suffrag.* debet, ita
simili modo Advocatus noster, eos quos in suam clientelam recepit
solutio eo nomine annuo honorario ab injuriâ potentiorum tutos
servare tenetur, *Andr. Gail. d. l. Christoph. Besold. d. l. & 1. polit. cap. 19.*
& *in tract. de apellat. c. 4.*

XV.

Quid verò, ut ad sextam quæstionem deveniamus, de Regibus illis dicendum erit, qui singulis annis vel ad pacis conservationem, vel ad rapinæ & incurfiones hostium evitandas certam pecuniæ summam alteri persolvere coguntur, an & iisdem Majestas attribuenda erit? Affirmandum duco, quia præstatio illa ex enumeratis causis, vel ad depopulationes agrorum evitandas, vel incurfiones hostium avertendas, vel pacis conservandæ gratia facta, tributum non est, quod subditi Magistratui in signum recognitionis solvunt, sed aliqua pensio tantum propter bonum publicum data, quæ subjectionem non parit. Sicut Majestati Imperatoris nostri nil officii pensio, quæ interdum ab eo Sultano Turcico, & quidem non Imperij sed exteri regni nomine puta Hungariæ solvitur, prout nec Majestas Turcici Imperatoris minuitur per pensionem, quam præstare solet Regi Æthiopum & Arabiæ, ut agro Damasceno liberè frui liceat. Quemadmodum nec pensio ista quam Principes nonnulli Pontifici ex conventionione solvunt, Majestati illorum detrahit, vide pluribus de hoc argumento. *Henning. Arnif. de lur. Majestat. c. 4. in fin. lib. 1. Herman. Latb. de cens. lib. 1. c. 2. Schönborner lib. 5. polit. c. 10. in fin. Bodin. de Republ. lib. 1. c. 8. Rheinhardt König dissert. de Majest. & ejus lur. lib. 20.*

XVI.

Restat circa primum Majestatis personalis attributum examinanda quæstio ultima: An Princeps jurans subditis, hoc ipso Majestati detrahere videatur? Affirmare hoc videtur Bodin. qui mero livore ac invidiâ nominis Germanici inductus, eò delabitur, ut dicat Imperatorem nostrum Romanum Majestate carere, eò solum, quia capitulationem in electione ab Electoribus præscriptam juramento aut verbis juramento æquipollentibus confirmare cogitur. Verum si assumserimus hoc argumentum Bodini, aut hanc ejus sententiam à veritate longè alienam, aut quod alibi de Monarchiâ Gallorum affirmat falsum, aut deniq; sibi ipsi contrarium Bodinum faciliè evincemus. Cùm enim Bodin. & Galliæ Regē jurare cōcedat *lib. 2. de Republ. c. 8. conf. Iun. Brut. Celt. in vind. contr. tyrann. quæst. 3. pag. 77.* nilominus tamen Monarchiâ Gallicâ nullam magis regiam esse asserat. *2. de Republ. cap. 1.* sequitur aut prius falsum esse, quod de Impera-

Imperatore nostro calumniatur Bodin. aut posterius, quo Monarchiam Gallorum reliquis omnibus præfert, aut deniq; sibi ipsi contrarium esse idem de eodem affirmando & negando, quod quia ut & secundum de Monarchiâ Gallicâ non facile concessuri sunt Bodiniani, prius illud de Imperatore nostro ut evictum concedant necesse est. Deinde concessâ Bodini opinione, Principes, qui subditis jurant jura Regni sese illibata servaturos Majestatem suam eo juramento imminuere, sequetur, quia omnes ferè Principes excepto solo Imperatore Ottomânico, teste Hotoman. quem refert *Richard. Dieter. de sum. Imp. potest. hb. 34.* subditis suis tempore ineundæ administrationis jurant, sicut de Hispaniæ & Angliæ Regibus testatur Bodin. *d. l. nullum Principem esse, de quo Majestas prædicari possit, id quod asserere tutum non puto. Arum. disc. Academ. vol. 1. disc. 1. Henning. Arnif. de Tur. Majest. hb. 1. c. 6.* Deniq; juramenta illa quibus Principes se obstringunt ad utilitatem Imperij, jurisq; divini ac naturalis leges servandas, Juri divino ac naturali consentaneâ esse, nec superioritati quicquam derogare, declarari potest exemplo simili. Nam quemadmodum ille qui laudum suum æquitati & justitiæ conforme prolaturum juramento promittit, nilominus liberum arbitrium circa illud habet; licet sit æquitate ac legibus informatum: ita etiam putamus nilominus summâ ac solutâ potestate uti, qui juste sese regnaturum nec detrimentum regni moliturum jurato spõdet, vide *Christ. Besold. 1. polit. cap. 8. pag. 295.* Quæ de primo attributo sufficiant.

XVII.

Hactenus de primo Majestatis attributo, nunc de secundo, respectu cujus Majestas dicitur perpetua, id est dum Princeps vivit, *arg. l. 1. ff. pro soc.* non vero ad tempus vel certæ rei administrationem concessâ. Neque enim sufficit ad Majestatis constitutionem aliquè summo uti Imperio summæve potestate pollere, sed hoc in super requiritur, ut perpetuo non vero ad certum tempus, vel negotium certum illa potestate utatur, quemadmodum contra non sufficit ad constituendam potestatem hanc, aliquem perpetuò Principis vel Regis officium gerere, sed præterea etiam in ipso summa potestas desideratur. *Rich. Dieter. de sum. Imp. potest. in disp. Basiliens. hb. 22. Cl. Dn. Christ. Besold. 1. polit. 2. n. 30.* Ex quibus colligo Majestatem non habuiss-

habuisse nec habere. *Primo* Dictatores illos Romanos tempore periculatorum subitanorum in Republica Romana constitutos. *Liv. lib. 2. 6. & pass. Val. Forst. 1. histor. Iur. Civil. cap. 16. Christ. Besf. lib. 1. pol. c. 7. pag. 259.* licet enim ij summam potestatem habuerint, ita ut etiam provocatione ad populum majores fuerint, *Christ. Besf. d. 1. alleg. Bornir. de Majest. c. 1. Besf. in tract. de appell. c. 2. sect. 5.* ea tamen potestas perpetua non erat, sed talis, quæ causa cessante & ipsa cessabat. *Secundo* Consules Romanos, etsi enim is ante Legem Valeriam de provocatione latam quoad summum imperium nil defuit, *Anton. August. de veteribus LL. & Senatusconf. Romæ excus.* caruerunt tamen Imperio ad potestatem suam perpetuo, quod annuum habebant. *Tertio* Magistratus annuos Heduarum ac Rhodiorum, quorum prior Vergobretus, alter Prythanes dictus fuit, vide *Dn. D. Oswald. Hill. in Donell. Enucl. lib. 17. c. 7. pag. 55.* quamvis eos ut & priores summos Magistratus fuisse non negem. Aliud enim est summam Majestatem, aliud summum imperium ac potestatem habere, cum posterius tempus admittat, prius verò excludat. Et hoc respectu Magistratum à Principe distinguunt saniores Politici in tantum, ut nec appellatione Principis Magistratus, nec appellatione Magistratus Princeps contineatur, vide *Dn. D. Oswald. Hillig. in not. ad Donel. Enucl. d. 1. Christoph. Besf. 1. polit. c. 2. n. 29. Scip. Gentil. de Iurisdic. lib. 2. c. 26. & lib. 3. c. 15. arg. l. 2. ff. de adopt. §. 1. Inst. d. 1. Dissert. Dn. D. Bocer. in tr. suo eleganti de Iurisdic. c. 8. n. 53. arg. l. 2. §. quo ad Magistratus. ff. de O. I. qui & alia movetur ratione, quam ibi vide.*

Quarto Prædictis annuero Reges eos, quibus subditi pro lubitu abrogare Imperium possunt. Quid enim Principibus his impotentius dici potest, quorum potestas ex sola voluntate plebis mutabilis in omnes formas dependet, cum vix Princeps aliquis adeo perfectus existat, qui non aliqua agat, quæ vulgum lædere posse videntur. Ex hujusmodi Regum numero olim fuerunt præcorum Burgundionum Reges, qui à Burgundionibus ob id tantum regno pelebantur, quod fortuna belli sub ipsis titubasset, vel quod proventus fructuum eo anno minus felix fuisset, *Marcell. lib. 27.* Reges item Gothorum, qui ideo tantum, quod subditis displicerent, recusabantur à Gothis, hanc solam causam ad pellendum Regem sufficientem esse posse putantibus, vide *Henning. Arnst. de Iur. Majest. cap. 6. lib. 1.*

Quinto

Quinto eodem jure cenſeo eos, qui vel propterea quod Princeps Regni in capax eſt, ſive propter vitium naturæ, ſive legis minorem ab adminiſtratione arcantis, vel propterea quia Princeps Regni adminiſtrationi minus ſufficiens eſt, gubernationi Principatus præficiuntur, ut ſunt Proreges, tutores aliiq; qui ſublato impedimento vel cauſa officiũ ſuum deponunt, & ob id vera Majestate carēt. *Secundo* deniq; & huc refero eos, qui vel ob fatũ vel abſentiã Principis vacãta Imperio lege aliqua ad adminiſtrationem ejus vocantur, quales vicarij ſunt in Imperio noſtro Romano Germanico Elector Palatinus & Saxo. *Aur. Bull. Car. IV. Imp. cap. 5. de Jur. Comit. Palatin. & Saxon. Duc.* de his namq; quia Electo Imperatore officium deponunt, quod Majestate careant, ſtatuo, licet in nõ exceptis eodẽ Jure, quo Imperator, tempore vicariatus utantur. *Quiſin. Cubach. Jurispr. Rom. pub. c. 30. num. 5. Mart. Rymel. diſſert. ad Aur. Bull. part. 2. diſſert. 4. th. 28. Buxtorff. diſp. ad Aur. Bull. th. 7. cum ſeq. Clariff. Dn. Beſol. lib. 2. polit. c. 2. n. 34. & diſſert. nomicopolit. de ſucceſſ. & elect. lib. 3. diſſert. ult. n. 3. & multis ſeqq. Thom. Michaël de Jurisdict. Imp. Roman. conclud. 29.*

XVIII.

Supereſt ultimum perſonalis Majestatis attributum, quod ſit potestas legibus ſoluta. Ubi duæ principaliter quæſtiones tractandę occurrunt, quarum prima agit de veritate hujus aſſertionis, & generaliter tractat: An Majestas ſoluta ſit legibus, quibus ac quomodo? Secunda verò ad ſpeciem deſcendit, & An ſoluta legibus potestas ad Imperatorem noſtrum Germanicum accommodari poſſit diſquiri? De quibus ordine tractabo.

XIX.

De prima vero quæſtione dicturo, ut apparere poſſit, quibusnam legibus Majestatem ſolvam, & quarum obſervationi adſtringam, diſtinguenda ſunt ante omnia jura & leges in quinq; claſſes, divinas ſcilicet, naturales, gentium, fundamentales, poſitivas deniq; & civiles. Primam claſſem ſi intueamur, neminem opinor adeo improbum futurum, qui legibus iſtis Principem in Monarchia, collegium in Ariſtocratia, populum in Democratia ſolutum eſſe affirmare audeat. Quod ſi quis tamen erit, qui illud ex eo fortaliſſis, quod Principibus omnia liceant, iisq; omnia, quæ placuerunt, juſta ac honeſta ſint, aſſerendum putaverit, eum jubeo ſecum volvere
& exami-

& examinare illud, quod Princeps respectu legis divinæ considera-
tur, nō ut Princeps, sed ut subditus Dei & privatus, *c. x. c. non licet. dist.*
10. c. qua contra. dist. 8. quodq; apud Deum respectu personarū nullus
habeatur, qui nō solum inferiores, verum etiam Principes delinquē-
tes, tantō atrocius quantō conspectiores sunt peccantes punit, ac
veluti magnas arbores, quæ multis annis creverunt, una hora unoq;
ictu extirpat, prout se facturum minatur *Osæ 5. vers. 10. Amos. cap. 9.*
causq; minas ad effectum perductas legimus undiq; in sacris & pro-
phanis historiis atrocissimis tyrannorum suppliciiis referentis, ut vide-
re est apud *Ant. de Guevar. cap. 23. lib. 1. horolog. Princip. duodecim.*
exemplis id illustrantem, quæ sufficienter testantur, non aliter supe-
riores ac inferiores legibus divinis obligari. Unde difficilis non est
illarum quæstionum decisio. An Princeps legi divinæ contraveni-
re, & contraveniendo subditos suos obligare? An Jure divino pœ-
nam præscriptam mutare vel remittere possit? *Jun. Brut. Celt. in li-*
bello cui rit. vindic. contra Tyrann. quest. 1. Zepp. de leg. Mosaic. 1. cap. 16.
Herman. Latb. de cens. lib. 2. cap. 4. num. 40. & seqq. Item, An in gra-
dibus Jure divino prohibitis dispensare valeat? Quibus o-
mnibus hoc loco alto silentio præteriris, sufficiat mihi illud subje-
cisse, quod à Canonistis communiter, in *cap. literas 13. post text. ibid.*
extr. de restit. spoliat. traditur. Prohibitiones nempe Juris divini ac
naturalis esse immutabiles & perpetuas, nec valere humanas dispo-
sitiones contra mandatum Dei, cum quemadmodum Papa, ita Prin-
cipes quoq; ad quos hodie Jurisdictio in Imperio nostro per trans-
actionem Passaviensem devoluta est, *Recess. Imp. Anno 1555. S.*
Damit auch obberürte beede Religionen verwannde/ usq; ad animam &
sanguinem legem divinam defendere teneantur, *cap. sunt quidam.*
caus. 25. quest. 1. Iohan. Schneid. in com. Inst. ad rit. de Nupt. Ioh. Kiz. el.
in synopsis matrimonial. cap. 2. theorem. 11. Lit. a. Secunda classis est le-
gum naturalium, quibus æquæ ac prioribus Principem obligatum
intrepide statuo. Quia naturæ quoq; Jure Princeps ut homo, non
verò ut imperans *l. quod attinet. de R. l. non ut Magistratus, sed ut*
naturæ conservus consideratur, vide Henning. Arnst. in tract. de Jure
Majest. c. 3. circa fin. Richard. Dieter. de sum. imp. potest. 1b. 32. ita ut
naturæ leges violando æquæ graviter ac alius delinquat, neq; sub
prætextu alicujus rationis vel causæ delictum ejusmodi in naturam
commis-

commisum excusari possit, prout quidem amici Augusti Imperatoris adulteria illius tanquam non libidine sed certâ ratione, commissa, ut hoc ipso facilius arc: na hostium ab uxoribus illorum exquireret, excusare verum malè tentarunt. Tertia classis est Juris Gentium, (quod propriè quidem legis appellatione non venit, sed vocabulo conventionis, vide *Fult. ad §. sed & quod Principi placuit. Inst. de Jur. Nat. Gent. & Civ.* latè verò quoq; lex dici potest:) idq; aliud primarium una cum hominibus ortum, *l. 2. ff. de acquir. rer. dom. §. 2. & 5. Inst. de I. N. G. & C. Arum. ad Institut. exercitat. 1. th. 14. Bocer. intr. de Monet. cap. 1. num. 17.* immutabile. *d. §. 5. Inst. de I. N. G. & C.* & Principem etiam ligans: Vel secundarium utilitatibus demum exigentibus ab hominibus introductum, ad cujus quoq; observationem Principem adstringimus, quia ratio naturalis ac dignitas hoc suadet, ea, quæ semel placuere Principi servare. Unde Principes ex conventionibus suis, non aliter ac privati obligantur, *Wesemb. in c. ff. de Constit. Princip. in fin. Bl. in cap. 1. de natur. feud. Arum. disp. ad precip. ff. & C. L. L. th. 9. Besold. in æconom. tit. 3. & 4. lib. 1. ff. pag. 138.* eaq; observare tenentur, sive cum subditis, *Bl. in d. l. princeps. 31 ff. de L. L. Wesemb. d. l. Thom. Maul. in tr. de homag. tit. 9. nu. 206. ubi allegat. Decian. n. 286. Dd. in cap. 7. de probat. Cravet. & alios.* sive cum hostibus, *Treutler. vol. 1. disp. 6. th. 7. Lit. B. ubi vide Hunn. in Resol. Treutler. l. 5. ff. de pactis. Richard. Dieter. de Sum. Imp. potest. th. 46. Barthol. Keckerman. System. polit. lib. 1. pag. 97.* etiamsi violatio illarum Reipublicæ proficeret, *Iohan. Norderman. de Jur. principat. th. 76.* quia Princeps est viva Dei imago his in terris, cui mentiri vel fidem fallere non solum cum æterno dedecore conjunctum, verum etiam periculosum, quia summè & atrociter animadvertit in eos Deus, qui mendacia loquuntur. *Proverb. 16. 8. 14. 5. 10. 22. Psalm. 5. Dissent. Machiavel. in princ. cap. 8.* cujus consilium secutam Mariam Scotiæ Reginam testatur *Buchnan. lib. 18. histor. Scot. Keckerman. d. l. sive cum Hæreticis, quia & cum Hæreticis Juris Gentium communitio est, Treutl. d. l. & ibidem eleganter Bacov. in Animadvers. Richard. Dieter. d. disp. de Sum. Imp. potest. d. th. ubi hanc sententiam sufficienter cladibus Christianorum in Hungaria confirmatam dicit, quò pertinent & versiculi monumenti lapidi Uladislai Ungarorum Regis insculpti.*

E

Romuli-

Romulida Cannas, ego Varnam clade notavi,

Discite mortales non temerare fidem.

Me nisi Pontifices iussissent frangere fœdus,

Non ferret Scythicum Pannonis ora jugum.

Dissent. Canonistæ. prout facit notum exemplum Hulli in Concilio Constantiensi damnati: Sive deniq; cum latronibus eas inierint, arg. l. 31. ff. de positi. l. 64. ff. de judic. l. 16. ff. commod. l. 22. §. 2. ff. de pignorati. 47. Quarta classis est legum fundamentalium, quarum quoq; respectu Principem privatum esse, easq; in multis limitare Majestatem personalem supra sufficienter dictum, ita ut illud recoquere operæ prærium non pütem. Restat nunc quinta classis legum nempe civilium ac positivarum, circa quam quia & leges reperiuntur, ab observantiâ illarum Principem eximentes. l. princeps. 31. ff. de L. L. l. pen. C. de donat. inter vir. & ux. l. sancimus. 34. C. de donat. §. ult. Inst. quib. mod. testam. infirm. l. 23. ff. de legat. 3. l. 14. §. 1. ff. de manumission. l. 56. ff. de legat. 2. Paul. lib. 4. sentent. 5. §. 3. & simul alia eundem obligantes. l. 4. C. ad L. Falcid. ibi merito hoc est iure, ex debito, lege desiderante. l. merito. §. 5. ff. pro Socio. l. 1. ff. quod iussu. l. cum lege. 17. ibi merito condemnatur. ff. de probat. l. 2. in fin. ff. ne quid in loc. publ. l. 3. §. 2. ff. de pen. legat. l. 4. C. de leg. l. 8. §. si Imperator. ff. de inoffic. testam. Variè omni tempore circa conciliationem harum legum, & quæstionis hujus decisionem laboratum legimus apud Fachin. 2. contr. 2. Dn. D. Bocer. de Investitur. c. 3. n. 78. & multis seqq. Hug. Donel. 7. commen. Iur. Civ. c. 12. Oswald. Hillig. in Donel. Enucl. d. l. sub. lit. A. Hestric. Ulric. Hun. in Resolut. & Bachov. in Animadver. ad Treutl. disp. th. 6. Lit. A. vol. 1. Christoph. Beföld. 1. polit. c. 2. n. 32. & in œconom. tit. 3. 4. lib. 7. ff. quæst. 7. Keckerm. lib. 2. Syst. polit. c. 3. fol. 81. & seqq. ubi remittit ad libellos duos Jan. Brut. Celt. quorum alteri titulus, Vindice in tyrannos, alteri de Iure Magistratus in subditos. Circa quam opinionum varietatem in principaliorum quarundam veritatem inquirere, tandemq; meam de hac re opinionem adjungere animus est. Prima itaq; illorum est opinio, qui cum Cujac. lib. 15. obser. c. 30. inscriptione. l. princeps. 31. ff. de L. L. (quæ sic habet Ulp. lib. 14. ff. ad L. Jul. & Papiam.) & l. 56. de legat. 2. moti, statuunt Principem vel Majestatem habentes (quos & sub

sub nomine Principis subintellectos volo,) non generaliter legibus civilibus & positivis solvi, sed quibusdam tantum specialibus, lege puta Juliâ ac Papiâ, caduciarius. Utpote de quibus tantum allegatae leges loquantur, & consequenter reliquas leges excludant, cum exceptio confirmet regulam in casibus non exceptis, l. 7. ubi. Dec. ff. de R. I. & quod expressè non excipitur sub regulæ judicio per maneat. l. Titia. ff. de legat. 1. l. nam quod §. fin. ff. de pen. legat. Quir. Cubach. lib. brocard. c. 7. brocard. 9. Everhard. in top. legal. in loc. ab except. ad regulam. Verum erroris convincitur illa opinio ex l. 4. C. de L. L. & l. 23. ff. de legat. 3. unde etiam aliis quàm caduciariis legibus lege nempe Juliâ & Papiâ ipsum solvi constat. Neq; movere debet fundamentum Cujac. ab inscriptione l. princeps. 31. ff. de L. L. & l. 56. ff. de legat. 2. ductum. Nam respondeo primò, JCTos veteres in libris suis specialibus ac de uno aliquo certo agentibus, etiam nonnunquam generalia ac heterogenea imiscuisse, & ad probandum aliquod speciale generalem regulam sæpissimè induxisse, quod argumento l. 27. ff. de stat. hom. quæ etiam desumpta est ex allegato libro Ulp. ad L. Juliam & Papiam, & nilominus regulam generalem l. 201. de R. I. continet, manifestum est, & prolixè Dn. Henning. Arnis. de Tur. Majest. lib. 7. c. 3. pag. 67. arg. l. 3. de reb. credit. probat. Secundò respondeo, declarationes legum ex inscriptione, vel locorum, unde desumptæ sunt, adnotatione, nec desumi debere, nec etiam posse. Clariss. Dn. Christ. Besold. in œconom. tit. lib. 7. ff. in præcogn. quest. 9. Humm. de Interpretat. Tur. 2. cap. 2. quest. 8. Dissent. Johan. Gœd. in Comment. ad Rubr. de verbor. signific. Cujac. d. l. 25. observo. cap. 30. idq; ob rationes sequentes. Quia 1. nec Imperator noster ipsè voluit interpretationes legum ex locorum adnotatione peti, §. 6. & 7. de concept. Digest. §. 10. de confirmat. Digest. ad Senat. & omnes popul. 2. Quia JCTi compilatores veterum scriptis multum interdum adjecere, & nonnunquam etiam detraxere, d. §. 6. & 7. de concept. Digest. d. §. 10. de confirmat. Digest. ad Senat. & omn. popul. ut ex centonibus illorum, qui hodiè adhuc supersunt, de mente ac sententiis illorum constare nequeat. 3. Quia quorundam JCTorum veterum nomina ob id tantum legibus præfixa fuerunt, ne ipsorum nomen interiret, non verò ut inde de sententiis ac opinionibus illorum constaret, ut arguuntur l. 2. §. 2. C. de Tur. veter. enucleand. probant Helfric. Uvic.

Hunn. & Besold. d. l. Altera opinio est illorum, qui respectu ad Legem Regiam habito Principem solutum esse legibus nil omnino dubitant, veruntamen quia post latam illam legem boni Principes sæpius vitam legibus conformem dignitati suæ convenientem esse dixerunt, *l. digna vox. 4. C. de Leg. & Constit. Princip. §. ult. Inst. quib. mod. testam. infirm.* ex hoc suo placito quod aliàs vim legis habet, *l. 7. ff. de Constit. Princip. §. sed & quod Principi placuit. Inst. de I. N. G. & C.* legibus eos adstringi arbitrantur, in quorum numero reperire licet quoque; *Donel. lib. 1. comm. Jur. Civ. cap. 17. Hieron. Treutl. vol. 1. disp. 1. th. 6. sub. Lit. B.* Quibus tamen gravissimè adversari videtur illud, quod Imperatores, iisdem locis quibus se humanitate sua legibus astrictos profitentur, & legibus simul sese solutos pronunciant. *l. digna vox. 4. C. de Leg. & Constit. Princip. d. §. ult. Inst. quib. mod. testam. infirm.* Nec ad rem facit de Principis placito præsuppositum fundamentum. Nam non omne quod Principi placuit, legis vigorem obtinet, quia alioquin omnes actus Principis instar legis essent, sed illud demùm, quod ipse Princeps vim legis habere voluit. At verò dubium non est, quod placitum hoc animo condendæ legis interpositum non fuerit, nec illud Princeps vim necessitatis sed tantum voluntatis habere voluerit, cum d d. II. utantur verbis non necessariis & adstringentibus, sed tantum voluntariis, *legibus tamen vivimus*, ut pateat eos voluisse sese nõ ex necessitate legibus adstringere, sed voluntario tantùm obsequio obtemperare. Quamvis tamen hoc cõcesso, quod Principes hoc ipsum placitum vim legis obtinere voluerint, responderi possit, prædecessores illos, à quibus illud placitum fluxit, nec potuisse nec debuisse hoc ipso Majestati suorum successorum derogare, vel ullo modo, quod ipsi creditum erat, diminuere. *vide Bachov. in animadvers. Treutler. disp. 1. th. 6. ad Lit. B.* Tertio reperiantur, qui d. l. princeps. ff. de L. L. interpretantur tantùm de legum solennitatibus, *arg. l. 3. C. de testam. & quemadmod. testam. ordin. Vasq. lib. 1. controvers. illustr. ca. 26. num. 15. Ioh. Coras. lib. 2. miscellan. c. 25. & alij.* Sed refragatur opinioni illorum generalitas textus in d. l. princeps. ff. de L. L. cum l. 56. de legat. 2. ex quibus non solum solennitatibus, verum etiam aliis Papiæ nempe & Julia ad accipiendam legatam morte prædecessoris ad causam caduci redacta solvi constat. Quæ tamen sententia, si eam prædicti authores acciperent tantum
dc or-

de ordinaria principis potestate, defendi posset, veluti infra dictum
sum. Quarto inveniuntur præterea, qui inter vim coactivam &
directivam legis distinguunt, & quoad vim directivam negativè,
quo ad verò vim coactivam affirmativè quæstionem nostram deci-
dunt. *Fach. 1. controvers. 2.* Quorum sententia non ideò à me repro-
batur, quasi etiam respectu vis coactivæ, quia olim Senatus Romanus
Principes aliquot damnavit, eorumq; acta antiquavit, ut de Nerone,
Vitellio, Domitiano legimus, Principem observantiæ legum adstric-
tum putem, prout faciunt. *Petrus Costal. ad l. non ambigitur. 8. ff.*
de L. L. Hieron. Treutl. d. disp. 1. vol. 1. th. 6. Lit. a. Henric. Bocer. de In-
vestitur. cap. 3. d. n. Dn. Besold. in æconom. tit. 3. & 4. lib. 1. ff. d. quest. illud
enim partim occasione capta eo tempore, cum Principes, quibus
tunc nil impotentius fingi poterat, à militibus deserti essent, partim
ob delicta Principum non simplicia & merè civilia, sed statum Rei-
publicæ turbantia, & Reipublicæ administrationem vitiantia factū
arbitror cum *Clariff. Dn. D. Bachov. in animadvers. Treutl. d. l.* sed ob
hanc rationem, quia de vi coactiva quæstio nulla est, sed tantum de
vi directiva, an Princeps ejus respectu legibus obstringatur. eisq; ob-
temperare debeat. Sunt quintò, qui arbitrantur videri quidem, at-
tamen revera ac re ipsa Principem legibus solutum non esse, sicq;
sentit. *Dyonis. Gothofred. in nor. ad Novel. 105. l. ex imperfecto. 23. ff. de*
legat. 3. ibi: eas servare leges quibus ipse solutus videtur. Verum cum vo-
cabulum videtur, non semper, ut regulariter quidem fit, *l. 7. §. 12. ff.*
de vi & vi armata. l. 139. §. 1. ff. de V. S. l. scriuarios. 16. & ibi Gothofred.
in nor. C. de testam. milit. sit nota improprietas, sed nonnunquam
etiam veritatis. *l. 30. §. 2. ff. ad L. Aquil. l. 37. ff. de contrahend. empt. §.*
quædam actiões. Inst. de act. prout hoc loco probatur per verba de-
monstrativa *eas servare leges*, quæ ostendunt esse utiq; aliquas, qui-
bus Princeps solutus sit, *Henric. Bocer. in tr. de Investitur. cap. 3. n. 29.*
his ad stipulari temerè dubito. Restant deniq; aliæ circa hanc rem
discrepantes Dd. opiniones, quibus nunc alto silentio brevitas
studio præteritis, superest, ut & quidego de hac quæstione solutam
legibus potestatem Principis circa leges positivas ac civiles concer-
nente statuam, brevissimè subjungam. Tutissimum igitur arbitror
cum *Clariff. Dn. Besold. lib. 2. polit. cap. 1. & in æconom. tit. 3. & 4. lib. 2*
ff. quest. 7. circa propositam quæstionem distinguere inter potesta-

tem Principis ordinariam, quam & simplicem & legibus conformem appellant, & extraordinariam, quam alias plenitudinem potestatis Königliche Macht vnd Vollkommenheit. *Recess. Imp. de Anno 1544. §. Als wir aber. ibi. auß unser Keyserlichen Macht vnd Vollkommenheit. & Recess. Imp. de Anno 1555. §. solches alles vnd jedes. dicunt.* Quam distinctionem approbat etiam *Alber. Gentil. allegat. à Besold. d. l. Primæ & ordinariæ potestatis intuitu regulam constituo. Principem legibus alligatum esse. l. 4. C. de L. l. 3. C. de testam. l. 8. ff. de inoffic. testam. §. ult. Inst. quib. mod. testam. infirm. l. 4. C. ad L. Falcid. ibi: merito hoc est iure ex debito lege desiderante, l. 52. ff. pro socio. l. 7. ibi: merito condemnabitur. ff. de probat. l. 1. ff. quod iussu.* Ad quam regulam refero omnes etiam alias præter allegatas leges Principes necessitate legibus alligantes, sicut & illud Agesilai Spartanorum Regis, qui Imperatorem legum præcepta facere oportere affirmare non dubitavit. Ab hac tamen regula excipienda rursum putosequentia, quibus etiam ordinariæ potestatis respectu Principem solvo, ut sunt 1. Leges caduciaræ. *l. princeps. 31. ff. de L. l. 56. ff. de legat. 2. 2. Legum solennia. l. 3. C. de testam.* quo respectu Princeps testamentum absq; solennitatibus Jure Civili requisitis cõdere, *d. l. 3. l. 19. C. de testam. Besold. d. l. & dissertat. Nomicopolit. de Elect. & Success. lib. 1. dissert. 2. n. 8. Sichard. in l. 34. sancimus. C. de donat. Frider. Pruckman. de Regal. §. soluta. potest. 4. cap. membr. 3. eff. 1. Rosenthal. de feud. cap. 12. conclus. 10. quamvis id Frider. Pruckman. d. l. aliis quoq; Principibus superiorem recognoscen- tibus concedat, quem sequitur Besold. d. l. contra Sichard. in d. l. sancimus. 34. C. de donat.* Successorem in hæreditario regno symbolo tantum externo vel annuli donatione, vel statui alicujus translatione nominare, *Besold. lib. 1. polit. cap. 4. pag. 225. Dion. hist. lib. 53. & Besold. de success. reg. ultra quingentos solidos absq; insinuatione efficaciter donare, d. l. sancimus. 34. C. de donat.* nuptias in gradu Jure positivo prohibito contrahere, similesq; minutias peragere potest, quas si observare teneretur, non parum de autoritate ipsius decederet, vixq; aliud adhuc existeret, in quo is, qui summa potestate pollet, à reliquis inferioribus distingui posset. Extraordinariam verò potestatem si consideremus, non dubito quin Princeps omnibus omnino legibus solutus sit. Quia potestas illa nil aliud est, quàm liberum arbitrium faciendi contra legem. Est enim Rudolphino desinente, derogatio

derogatio Juris communis seu ordinarij, plenitudo arbitrij, nulli necessitati nullisq; Juris publici repagulis subjecta. Et huc referendas puto leges Principem à legum observatione liberum pronunciantes. *l. pen. C. de donat. inter vir. & ux. Princeps. ff. de l. g. l. 23. ff. de legar. 3. cum aliis.* Quod tamen non ita intellectum volo, quod vi potestatis hujus extraordinariæ liceat Principi absq; ulla etiam causa pro lubitu suo in leges favire, cum tyranni illud potius quàm boni Principis, hæc q; potius plenitudo tempestatis quàm potestatis sit, sed quod tunc demum hac potestate extraordinariâ Princeps uti possit, si utilitas, necessitas ac salus Reipublicæ hoc exigant, ne illud quod pro Republicâ conservanda introductum est, in perniciem illius detorqueatur. *Besold. alleg. locis.* Unde patet magnum errorem errasse eos, qui cum *Arum. in d. l. princeps. 31. ff. de L. L. distinguunt* circa hanc quæstionem inter illud quod Principi licet, & quod eum decet, quia illud demum licet Principi, quod eum quoq; decet, & Barbarorum Regibus ac tyrannis tantum, quod Antigonus Macedonum Rex agebat, omnia justa ac honesta sunt, bonis verò Principibus ea demum honesta, quæ honesta sunt, & justa quæ justa sunt. Quæ de hac quæstione sufficiant.

XX.

Transendum nunc est ad speciem quæstionis ultimæ. An & hodie Imperator noster iisdem, quibus olim fuit, legibus & eodem modo solutus esse dici possit? Quæ quæstio difficilis est & ædua, adeo q; inter multos anxie agitata, elegantissimis verò ac firmissimis rationibus ab *Gothofred. Ant. in diss. apologet. adversus Herman. Vult.* affirmativè defensâ reperitur. Quamvis interim nec alteri negantium parti rationes dubitandi desint, ut ex illarum enarratione modo manifestum reddam. Negativam igitur qui amplectuntur opinionem, sequentibus sese tuentur argumentis. I. A quo removeretur plenitudo potestatis, ab eodem removeri quoq; legibus solutam potestatem necesse est. Atqui ab Imperatore nostro removeretur plenitudo potestatis. E. Major indubitatè vera est, quia legibus soluta potestas fluit à plenitudine potestatis tanquam effectus à sua causa, ut ita remota causa removendus etiam sit effectus secundum tritum axioma Logicorum. Minor exindè probatur, quia cum plenitudo potestatis nil aliud sit quàm plenitudo arbitrij & voluntatis, cam,

eam, vix est, ut Imperatori nostro adscribere queamus, qui in omnibus ferè expediendis voluntate Ordinum adjuncta uti cogitur, ut ex capitulationibus Cæsareis videre est apud *Iohan. Sleidan. d. l.* sicut etiam ab ipsis Ordinibus pro libertate contra plenitudinem potestatis dimicatum legimus apud eundem *d. l. vide Quirin. Cubach. lib. 2. Iurisprud. Roman. publ. cap. 21. per tot. Alciat. in l. 11. de V. S. Co-var. 5. variar. Resolut. cap. 6. num. 8. & alios à Cubach. alleg.* Secundum illorum argumentum tale est. Quicumq; bellum absq; Ordinū consensu indicare, vectigal novum imponere, vel alia legibus prout hæc sunt, *l. 3. ff. ad L. Inl. Majest. l. 10. ff. de publican. & vectigal. r. i. l. nov. vectigal. instr. non poss.* permilla, peragere solus prohibetur, is soluta legibus potestate pollere dici nequit. A. Imperator hæc & similia legibus permilla absq; Ordinum consensu peragere nequit, ut passim capitulationes Cæsareæ testantur. E. Hæc & similia fundamenta, licet non sint parvi momenti, magnamq; vim habere videntur, tamen ad eò firma non sunt, ut præ iis contraria affirmativa veritati ac rationi minus consentanea dici vel credi debeat, quam utpote firmioribus rationibus suffultam, cum *Gothofred. Ant. d. diff. Apologer. adversus Herman. Vult. Arum. disc. 3. ad Aur. Bull. th. 46. Mart. Rymel. diff. 5. ad Aur. Bull. th. 10. Theodor. Rheinfingel. de Regim. Secul. & Ecclesiast. class. 3. cap. 12. & mihi defendere placet, proboq; sequentibus fundamentis. 1. Quæcumq; non sunt correctæ Jure novo, censentur adhuc stare Jure veteri, l. *præcipimus. C. de appellat. l. 7. C. de testam.* quia Juris correctio inducitur non per subauditos intellectus, sed per expressos textus, *Ripa in l. si constante. n. 57. & n. 58. solut. matrim. Zas. consil. 4. n. 9. & 10. lib. 1. Paul. Monian. de Tutel. cap. 4. n. 50.* Atqui Jure novo nil eorum quæ Principis potestatem legibus solutam respiciunt, mutatum est. E. censentur adhuc stare Jure veteri, & consequenter eadem circa leges potestate Principes quæ olim pollebunt. 2. Quicumq; rescriptis suis ex certa scientia Juri positivo renunciare, legisq; gratiam facere potest, is soluta legibus potestate gaudeat necesse est, *l. 7. C. de precib. Imp. offer. l. 1. §. ult. ff. de Constit. Princip. l. 1. & ibidem Gothofr. in not. ff. de L. L. A.* Imperator noster adhuc hodiè rescriptis suis Juri positivo ex causa, quæ semper tamen præsumitur, *gl. in l. relegati. in fin. ff. de pen. Myns. cent. 4. obs. 8.* derogare, & legis gratiam facere potest. *Gail. lib. 1. obs. 14. n. 19. cum**

no. 16. cum ibidem allegat. E. 3. Quicumq; gaudet plenitudine potestatis, is quoq; legibus solutus est, quia hoc ex priori necessario dependet, & tanquam effectus causam sequitur. A. Imperator adhuc gaudet plenitudine potestatis, *Aur. Bull. Car. IV. in prefat. circa fin. Recess. Imp. de Anno 1544. §. Als Wir aber. ibi: auß vnserer Keyserliche then Macht vnd Vollkommenheit/ qua verba perperam accipit Cubach. de ordinar. potest. alleg. loc.* E. 4. Quicumq; privilegia concedere eaq; revocare potest, liber est ab obsequio legum. *l. 10. ff. de L. L. l. 3. ff. de Consuet. Princip. §. sed & quod Principi. Inst. de I. N. G. & C.* Atqui Imperator noster privilegia ipsa experientiâ teste concedit, & interdum quoq; nudâ voluntate revocat, *gl. in c. decet. de R. I. in Sexto. Thom. Maul. de homag. sub. tit. de collect. num. 104. & seqq.* E. His non obstant, ea quibus pro parte negante conclusum est. Primum enim quod de plenitudine potestatis afferebatur, falsum est, quia etiam Imperatori plenitudinem potestatis competere ex *Recess. Imp.* jam manifestum reddidi. Nec quicquam quod pro contrario probando inductum est probat, quod scilicet plenitudo potestatis Imperatori competere non possit ex eo, quod in omnib⁹ ferè voluntate Ordinû conjunctâ uti cogitur, nam si plenitudinem potestatis, quod ipse Cubach. d. l. concedit, respectum nullum quoad leges divinas naturales, & eas ad quarum observantiam se Imperator inita cum statibus conventionem adstrinxit, sed tantum quoad positivas & civiles admittere consideraverimus, clarum erit, cum Imperator solus scriptis suis Juri positivo derogare possit, *Gail. d. l. & plenitudinem potestatis in eo respectu legum positivarum ponendam esse.* Nec ultimum argumentum stringit, tum quia, dum aliquas excipit leges, in reliquis regulam confirmat, tum quia magis conventiones ac leges fundamentales quàm civiles respicit. De reliquis quæ circa hanc quæstionem objici possunt, in discursu videbo, adeoq; cum hac quæstione simul discursum.

finis.

F

Corol.

Ad

ORNATISSIMUM VIRTUTE, ET
JURISPRUDENTIÆ STUDIO.

ssimum virum - Juvenem,

Dn. DANIELEM IMLINUM,
de Majestate disputa-
taturum.

VT Martis pullus numero præstantior omni,
Nec metuens hostis tela, nec arma sui,
Cum sæpe affiliit defensæ mœnibus urbis,
Adversa pulsus viq; manuq; retrò,
Spe potius tandem laudisq; accensus amore,
Intrepido gravius pectore volvit opus,
Nec prius abstitit, quàm præmia grata laborum,
Signaq; prostrato victor ab hoste ferat:
Scilicet hoc opus est pulchræ Virtutis, & æquis
Hæc quorum sese mentibus insinuat:
Nil vulgare premit; sed fordibus altius urget
Erectum humanis exeruisse caput:
Evolat, & summo sibi quærît in æthere sedem,
Cognati repetens sidera celsa poli:

Tale tibi ingenium est, DANIEL, fortissime sanctæ
Pulle DICES, patriæ fulgida stella domus;
Tu tutela res primùm defendere nodos,
Cum vix ætatis prima juvena fuit;

MOX

Mox etiam Imperij magno conamine Leges,
 Quas statuit Romano Aurea Bulla foro,
 Ausus es ad trutinam sancti deposcere Juris,
 Adversos doctus dissolvisse strophos,
 Hic ubi Cattorum in terris, celebrata per orbem
 G I E S S A N Æ florent culta Lycæa scholæ.
 Jamq; PALÆCOMES vix uno atq; altero in anno
 Te schola primipilum fovit amica sinu,
 Quando Monetales ruis indefessus in hostes,
 Ingeniūq; probas robora magna tui.
 Nec satis: ad majora oculos defigis, & acer
 Urgente ingenio prælia quarta subis,
 Materiamq; legis de M A I E S T A T E suprema,
 Quæ sit vel solo pene tremenda sono;
 Quæ gravibus salebris, spinisq; minantibus horret:
 Et facili tactu vulnera ferre solet.
 Sed benè habet. Nil non tanto Duce & auspice tanto
 Audendum. Fortes adjuvat ipsa T H E M I S.
 Maçte animi, & quo te dudum mens ignea ducit,
 Exprime doctrinæ cætera dona tuæ;
 Nascentemq; tibi famam ne negliges, fidus
 Ut Patriæ clueas civis amorq; tuæ.
 Sic feret æternos tibi G L O R I A D I V A triumphos.
 Sic caput ornabit non periturus H O N O R.

*Benevolentia contestanda &
 boni omnis ergo apposuit
 l. m. 9.*

PAULUS NIGRINUS,
 Norimbergensis Reip. patriæ
 àscriptionibus publicis.

Altdorf, Diss., 1599-1633

ULB Halle

3

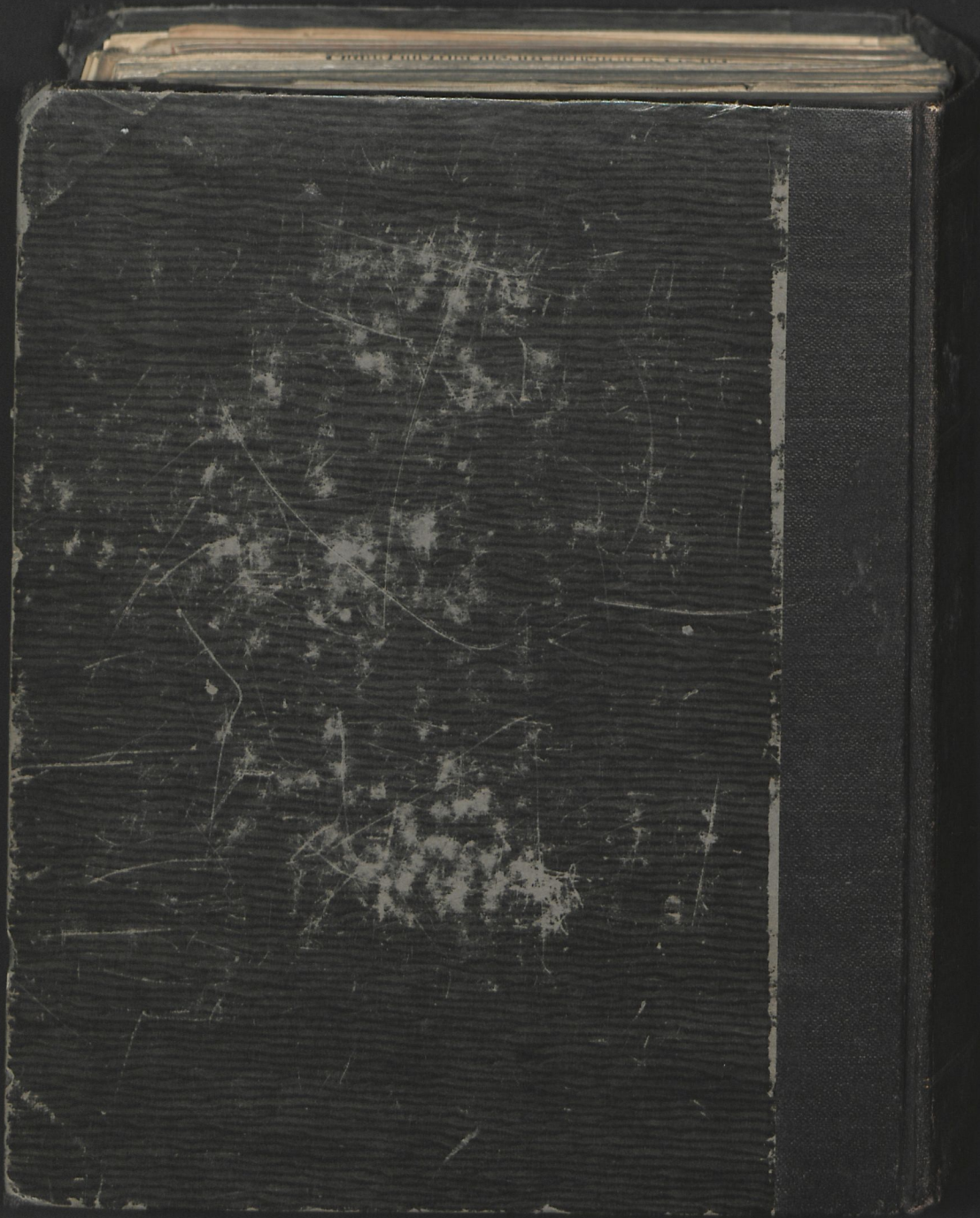
005 607 582

TA → OL

W. A.

B.I.G.

Farbkarte #13

POLITICA

TATE,

M. A.

1629 1

IDE

NNERO, J. U. D.

ademia Altorfinâ,
imberg. &c.

ndendam proponit

Novemb.

n Hailbronnenfis,
spondens.

15 1/2

Noricorum,

thasaris Scherffij,
ypographi.

CXXII.

14.5

